SUSCRIPCIÓ
Barcelona . Una pesseta al mes
Espanya. . 4'50 pessetes al trimestre
Extranger . 9'00 id. id.
Pagant per anys, una pesseta de rebaixa

EL:POBLE:CATALÁ

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
RAMBLA DE LES FLORS, 14, PRAL.
IMPREMPTA
CARRER FORTUNY, NÚM. 2, 1ER3
TELÈFONS
Redacció, 723 - Imprempta, 2,233

ANY IX NUM. 2,579

BARCELONA, DIMARS 26 DE MARS DE 1912

UN NÚMERO, 5 CENTIMS

LA NEBULOSA DE CATALUNYA

Ha florit l'esperansa en els adversaris del catalanisme.

Per un costat, capitalisen l'incorporació de la dreta a la gestió de les clienteles dinástiques. Per un altre costat, s'adjudiquen els resultats eventuals de la crisi que atravessa l'Unió Federal Nacionalista Republicana, provocada per la persistencia dels antics grupus que's varen sumar, y agravada per la sospensió de la seva activitat social y política. Y finalment infien la pertorbació que's pot produir amb les noves campanyes den Melquiades Alvarez.

L'evolució dretista representa palesament una desviació de forses patriótiques. Amb ella s'enforteixen la centralisació y la monarquía, y s'enerven altre tant les reivindicacions de Catalunya.

An això s'acumula la crisi de l'Unió Federal Nacionalista Republicana. Ens trobem minats per la rivalitat y la discordia. No tenim una vigorosa disciplina, ni un pensament colectiu, ni una política degudament marcada. No som un partit robust, sinó una coalició precaria, conjuminada amb forses heterogenies.

Y en aquestes circumstancies surgeix l'ambició den Melquiades Alvarez, auxiliada a Catalunya per la nostra crisi y per l'abatiment del sentiment patriótic.

* * *

El fracás o l'éxit del senyor Alvarez no depenen de la seva significació en la vida pública espanyola, sinó de la forsa que logri organisar a Barcelona y en el restant territori de Catalunya.

Aniran amb ell els grupus republicans que no militen en les files den Lerroux ni en les nostres. Conseguirá l'adhesió dels vells elements que han portat en els llavis, com un postís, l'ideal nacionalista. S'hi sumaran els republicans mal avinguts amb les organisacions avui establertes.

Peró el senyor Alvarez fracassará absolutament entre'ls catalanistes. Siguin les que siguin les fórmules del seu programa, el separaran de nosaltres la concepció relativa a la missió y a les funcions de l'Estat, l'aspiració pertinent a la vida dels municipis, sobre tot de les grans ciutats, y les conviccions derivades del fet y del dret de les nacionalitats ibériques.

A nosaltres no ens poden satisfer les fórmules hábils, ni les concessions fragmentaries al nostre poble, ni les aventures de cap mena. Representem no una actuació circumstancial, sinó una acció arrelada en la conciencia colectiva de Catalunya. No som republicans que simpatisen amb l'organisació autonómica, sinó nacionalistes aferrats al dret patriótic, la realisació del qual está xifrada en la federació de Catalunya amb les altres nacionalitats d'Espanya y en l'adveniment de la Democracia y la República.

Podrá el senyor Alvarez aprofitar la depressió del sentiment catalanista y la nostra crisi interna, peró no penetrará en el nucli irreductible del nacionalisme lliberal, consagrat, d'una manera definitiva, a les ambicions d'una ampla llibertat agermanades amb l'ideal permanent de Catalunya.

En lo més pregon de la nostra conciencia no hi arribaran mai les fórmules acomodaticies. Nosaltres no desertarem mai ni de la Llibertat ni de Catalunya. L'obra nostra consistirá sempre en el servei de la nostra patria, en conquestar pera ella les funcions autonómiques, en afirmarla en el cor de les multituts ardentes, en arrelarhi l'ideal y el progrés de la civilisació humana.

* * *

Ni la desorció de la dreta ni l'actuació den Melquiades Alvarez malograran les reivindicacions nacionalistes de Catalunya.

El nostre estol será l'aglutinant vigorós de l'obra ineludible del catalanisme. En ell hi trobaran refugi y satisfacció els sentiments y les idees del poble. Desde ell se fará efectiva l'atracció de les energies nacionals, creades y renovades per la vida.

Serem nosaltres el nucli, gran o petit, dels catalanistes invencibles, continuadors de la historia de Catalunya, orácul de la seva fe, forsa activa del seu desplegament. Ens trobarem sols en el treball colectiu netament patriótic, peró portarem la ventatja inmensa que acompanya als lluitadors que encarnen les esperanses populars y als escullits que defensen l'avenir.

Així vindran fatalment cap a nosaltres les forses latents que desvetlli l'amor a Catalunya. Constituirem el centre de gravetat de la vida social catalana, en totes les manifestacions y en tots els ordes del seu procés d'evolució. Se condensaran en l'esfors nostre'l sentiment indestructible de l'ánima pura de Catalunya, alhora que l'acció feconda y gloriosa del nacionalisme.

Qualsevol que sigui l'estat de conciencia que cristallisi en l'ambient y en l'opinió del poble, la nostra política será l'única política genuinament y intrínsecament catalana. Els altres partits seran més o menys passatgers, més o menys importants, peró estaran, en virtut de la seva supeditació a forses extranacionals, condemnats a mort segura o a vida anémica. Solament la nostra obra se trobará d'acord amb el sentit íntim de la vida catalana, congruent amb l'historia y la naturalesa patriótiques, lligada, en fi, amb la sort futura de la nostra terra.

Per això hi ha en el nostre cor una immensa confiansa. No podem témer ni l'obra monárquica de la dreta, ni les consequencies de la nostra crisi, ni l'organisació de forses republicanes amb la quefatura del senyor Alvarez. No podem sentir ni els pessimismes dels impotents, ni les flaqueses dels inactius, ni l'abatiment dels pusilánims. No estem en el cas ni de rendir sense batalla la fortalesa nacionalista de Catalunya, ni de disoldre'l nostre cos d'exércit pera fer el joc dels nostres adversaris.

Els aconteixements que s'apropen se convertiran en pedra de toc del catalanisme. Els impacients, els arribistes y els titulats hábils comensaran l'aventura de les polítiques de dreta y d'esquerra separades de la ruta catalana. Contra tots ells actuarem nosaltres per la Llibertat y per la Patria. Y mentres segueixi viva la fe del poble, els pseudo hábils seran la nebulosa y nosaltres constituirem l'estrella de Catalunya.

J. LLUHI RISSECH

ECOS

La «Junta pera Ampliació d'Estudis y Investigacions científiques», de Madrid, ha organisat un curs de vagacions pera extrangers, del 15 de juny al 24 de juliol vinents, baix la direcció del professor don Ramon Menéndez Pidal.

«L'objecte primordial del curs—diu el prospecte que hem rebut—es oferir als professors y mestres que's dediquen a l'ensenyansa de l'espanyol (sic), y en general als extrangers desitjosos de familiarisarse amb la llengua y literatura espanyoles, l'oportunitat d'oir conferencies y fer exercicis práctics sobre'ls monuments més importants d'aquelles.»

La redacció de l'anterior paragraf respón a un criteri d'unitarisme literari, pug s'hi ha confós la llengua castellana amb la «espanyola», que no existeix més que oficialment. Emperó, en el programa del curs ja s'hi manifesta un criteri més sá. La llengua catalana, en efecte, hi té un lloc tan important com li pertoca. Entre les llissons del curs, además de les relatives a la lírica regional moderna y a la novela regional, n'hi ha de dedicades exclusivament a Catalunya. Són les seguents:

«La lírica catalana moderna» (una llissó), per don Enric Diez Canedo, y «El teatre catalá (dues llissons), per don Pere González Magro.

—o—

SEMBLA QUE l'esperit heróic dels catalans desde'ls Reis Católics an aquí hagi restat eclipsat per les magnes aventures de Castella. No's parla de cap catalá descobridor y conqueridor de terres ignorades, y en canvi els noms castellans ressonen com una pomposa lletanía. Mes un cop cessá el privilegi que'ns tancava'l comers americá, se despertaren silenciosa y modestament les nostres energíes fins llavors somortes. Avui, els catalans a América són una forsa, en molts llocs una forsa prepotent.

Ara recordem alguns noms a l'atzar: el president de Xili, Mont, era catalá; en Roca, expresident de l'Argentina, procedía de Mataró; l'actual president de l'Uruguay, en Batlle Ordóñez, descendeix de Sitges...

Totes aquestes reflexions—que seran ampliades en un follet que un company nostre prepara sobre l'acció dels catalans a América—se'ns han acudit llegint una curiosíssima nova. La ciutat de Guantánamo, a la illa de Cuba, fa 75 anys fou fundada per un catalá; per en Josep Rafat, home d'energía. Ara se li organisa un popular homenatge. Nosaltres, de Catalunya estant, per damunt de les mars, també li retem homenatge.

—o—

AHIR ALTRA VEGADA se doná l'espectacle reconfortador de les mitges-festes. A les misses darreres, sempre tan animades, la gent hi era escassa. Aquest ha estat el més próxim efecte de les reformes pontificies. Se fa festa y no's va a missa. Un triomf dels anticlericals.

—o—

HEM PARLAT DEL senyor Mori y l'hem armat cavaller. Ara ens han explicat una anécdota del novell cavaller.

La famosa conferencia que cloguè l'Exposició, no la demanaren al senyor Mori, sinó al senyor Marinel-lo, director de «La Tribuna». Peró'l novell cavaller, home modest que de bon gran hauría renunciat semblant comissió, pregá puerilment que se li deixés donar la conferencia, que ell ne tenía ganes... Y el bon amic Marinel-lo, distingit mestre que ha escrit pera'ls infants y se'ls estima forsa, accedí als pregs den Mori.

QUI TINGUI TOS
que prengui l'antiga y acreditada **pasta pectoral** del **Dr. Andreu** y se la treurà ben avia. — Demanis a les farmacies.

DE L'AVENTURA AFRICANA

Segueix la tragedia

Un altre combat en terra africana. El seu balans, fins ara, es el següent: 32 morts, 82 ferits y l'ocupació d'uns turons a les vores del Quert. Diem fins ara, perqué no sabem si el nombre de baixes sofrirá un nou aument en posteriors telegrames. Ahir els morts eren cinc y cinquanta tres els ferits: avui els morts s'han sextuplicat y el nombre de ferits ha sofert també un aument considerable. Qui sab si demá la xifra de baixes vindrá multiplicada en manera formidable.

Els nostres governants han adoptat un sistema altament primitiu pera atenuar l'emoció que puguin produir els incidents de aquesta inacabable historia de sang en terres d'Africa. Comensen per donar les noves del combat, confessant un nombre de baixes realment de poca importancia; després la xifra va creixent de día en día, peró compensada pels morts y ferits de l'enemic, que van aumentant en una mena de proporció geométrica; y quan ja s'ha dit tota la quantía de les perdues sofertes, llavors s'hi extent pel damunt, com una fumera de gloria, la valentía de les tropes, una llarga relació de fets heróics, la duresa del cástig imposat a l'enemic, el triomfal flamejar de la victoria obtinguda.

Peró, malgrat el seguit de grans victories y els forts cástigs soferts pels rifenys segons els telegrames oficials, la guerra no s'acaba, l'harca enemiga continua mantenintse igualment forta que a la primería, y les tropes no poden intentar un avens que no costi vius combats y nombroses baixes. Amb l'agravant de que l'acció militar que's desenrotlla a les vores del Quert es un continuat teixir y desteixir, un fer y desfer que no se'n veu el terme.

Aquestes posicions conquerides ara, aquestes posicions que han costat trenta dos morts y vuitanta dos ferits, són aquelles mateixes posicions que s'ocuparen quan el viatge del ministre de la Guerra a Melilla, a costa de violents combats y de molta sang vessada, pera abandonarles al cap de pocs díes. Això dona a les operacions un aire d'incoerencia, de cosa improvisada, que ve a fer més punyenta aquesta tragedia de l'aventura africana; perqué si aquesta aventura ja es de per sí mateixa superior a les nostres forses, si per ella estem desagnant miserablement el cos de l'Estat ja prou exaust d'energies, qué no será mancanthi un pla d'acció ben combinat y seguit amb seny y métode, conduint les operacions a l'atzar de la diaria inspiració, improvisant en cada punt mides incoerents y sovint contradictories?

Quan, la tardor passada, el ministre de la Guerra aná al Rif, se digué que hi havía un pla d'acció ben establert, que s'anava empendre una acció definitiva pera llensar els rifenys de les seves posicions y evitar els diaris atacs a les nostres tropes. Y les tropes avensaren. Peró tothom recorda'l fracás d'aquella tant trompetejada operació, fracás que no pogueren amagar els auto-bombos telegráfics del ministre, ni el rebombori mogut a l'entorn d'una suposada victoria, ni el tópic ja esmentat d'haver infligit un cástig terrible a l'host enemiga. Y l'operació projectada s'abandoná de cop y volta y les tropes desallotjaren les posicions conquerides a costa de grans baixes.

Ara, sense pomposos anuncis d'operació definitiva, les tropes han tornat a avensar, ocupant novament les posicions guanyades y abandonades fa uns quants mesos. S'ha dit que l'objectiu d'aquesta nova ocupació, era evitar que'ls rifenys de l'harca poguessin passar el Quert a cobert dels turons ocupats y hostilisar les demés posicions avensades. Peró resulta que si la operació se dugué a terme sense combat, si les noves posicions foren ocupades pacíficament, així que les columnes tractaren d'arreplegarse els rifenys s'hi tiraren damunt, hostilisantles fins a tocar mateix del campament. De manera que, malgrat l'ocupació d'unes posicions que havíen de servir pera evitar que'ls rifenys de l'harca passessin el Quert, aquests han passat el riu com han volgut, resultant fallit completament l'objectiu d'una operació que'ns ha costat, entre morts y ferits, cent catorze baixes, segons els informes oficials.

Les consequencies qué's deducixen de tot això són deplorables. Fins suposant que tinguessim la potencia necessaria pera dur a terme l'aventura africana, fins suposant que'ls seus resultats poguessin compensar els sacrificis en homes y en diners que ja'ns costa, la manca de la deguda preparació, el no haverhi un plan ben concret y definit pera realisar la conquesta somniada en certes esferes, aconsellaría que s'abandonés l'empresa comensada. El valor militar, l'heroisme personal, que tant se retreuen en els telegrames, no tenen cap eficacia en la guerra, si no existeix un bon plan d'acció, elaborat pacientment, trassudament, a l'abansa. El bras que executa no es res si no hi ha el cap que medita y ordena les seves gestes.

Centre Nacionalista Republicà
del Districte IV

Demà, dimecres, a dos quarts de dèu de la vetlla,

DON FRANCESC LAYRET

donarà en aquest Centre una conferencia pública, disertant sobre'l tema:

ELS IDEALS CATALANS
Y L'ACCIO D'ESQUERRA

Un ultratge a la llibertat de pensament

Hi han coses que solament se comprenen sapiguent que són els possibilistes de Reus els que les realisen. Perqué de lo contrari no's podría capir que una corporació amb majoría republicana prengui acords que revesteixen tots els carácters de un ultratge a la lliure emissió del pensament.

L'Eugeni Noel, vibrant escriptor y orador de fortes eloqüencies, aná fa pocs díes a Reus, donant una conferencia en el Centre de Lectura sòbre «El flamenquisme y les plasses de toros».

En el Centre de Lectura guarden els autógrafs de totes les personalitats que passen per aquella casa, les quals són convidades a estampar el seu nom en un álbum. Salmerón, Corominas, Castelar, Bartrina, Rodríguez Méndez, Lerroux, Romanones... han posat el seu nom en aquelles planes.

En Noel sigué també convidat a ferho, y hi estampá les següents ratlles:

«Pasé por Reus en peregrinación de apostolado republicano. Tengo honor de agradecer al Centro de Lectura su hospitalidad y unos aplausos cerrados durante mi conferencia al predicar con energía que el heroísmo español, simbolizado en Prim con 30 añor de flamenquismo estéril, había muerto. Me llevo de Reus una visión de cultura. Ante la estatua de Prim lancé una carcajada. — Eugenio Noel.»

Això en qualsevol país del món ont se tingui una clara noció de qué cosa es el respecte que mereix la llibertat del pensar, hauría passat, amb agrado o desagrado, peró sense que mai ningú intentés ferho desaparéixer.

Doncs bé. Els possibilistes de Reus, junt amb els lerrouxistes, amb els carlins y amb els conservadors, han acordat protestarne y demanar a la Junta del Centre de Lectura que fassi desaparéixer les paraules den Noel.

Els nostres amics, els regidors nacionalistes republicans d'aquella població, reivindicant la puresa de l'ideal de llibertat, votaren contra aquest acord draconiá y inquisitorial, que ha estat pres, per vergonya seva, per una majoría republicana.

El Centre de Lectura de Reus ha de guardar amb apreci les paraules den Noel, prescindint de lo que diuen y atenent solament a que són personal apreciació d'una figura histórica y, en últim extrem, la pura manifestació del pensament d'un home, que, per esser tal, mereix tots els respectes.

Y si l'Ajuntament vol descendir a un baix nivell d'intolerancia, sigui aquella societat la que aguanti ben alta la bandera de la llibertat, que fins ara a Reus encara mai ningú havía trepitjada.

Sobre l'actuació de l'Esquerra

Opinions y comentaris

En el setmanari de Figueres «Empordá Federal» hi publica en Josep Baró un article titulat «D'una sola pessa», el qual copiem a continuació:

«EL POBLE CATALA, que, al nostre entendre, es l'únic diari de la capital catalana que defensa plenament els principis y els sentiments federals nacionalistes y republicans, ha dit a l'últim lo que nosaltres ens preparavem pera dir, o sia, que'l mal pitjor que sofreix el nostre partit es el no haverhi una plena coincidencia de ideals y sentiments.

Mentres uns sentim una forta passió pel nacionalisme, els altres això del nacionalisme sols ho accepten com un medi de tranzició; mentres els uns tenen la deria d'arreglar Espanya, els altres estem desenganyats d'arreglarla y sols tenim fe en la vida nacional de Catalunya, concebint l'unitat espanyola com una associació de pobles imposada per la realitat; d'aquí ve el nostre federalisme, solució preciosa que harmonisa l'ideal de la nacionalitat catalana amb el fet de la unitat política d'Espanya.

Doncs bé, si tots els homes de la Unió Federal Nacionalista Republicana no pensen y senten així, no pot haverhi avinensa entre nosaltres.

Pot y deu haverhi una amorosa aliansa peró no una compacta fusió. Varem precipitarnos al fer l'U. F. N. R.; varem voler fondre tot d'un cop, amb uns articles de reglament, lo que sols pot fondre a mida de temps, la vida natural. La concepció espanyolista y la concepció nacionalista són dues tendencies, són dues époques. Els vells espanyolistes seran vells venerables, peró vells al fí; amb ells, el foc de la jova idea nacionalista no hi podría congeniar. Sentim respecte pels homes de «la gloriosa», peró aquest respecte no ha de lligarnos les mans als homes d'avui pera preparar el nostre día, gloriós o no, peró nostre. — Josep Baró.»

Publicacions

L'Aureli Capmany ha publicat el número 91 del seu «Cansoner Popular Catalá». El constitueix la cansó «El dubte de Sant Josep», recullida a la comarca de Tremp.

Hem rebut el quadern seté de l'edició popular del «Gil Blas de Santillana», que amb tant d'éxit ve publicant la casa Viuda de Tasso.

LLEGINT LLIBRES CATALANS

ORACIONS FERVENTES, POEMES DE LA TERRA Y DEL MAR, per *P. Prat Gaballí*

Harmonía bella; dolsa melodía: heusaquí quatre paraules que tenen un sentit profon, com l'essencia d'un art que amoroseix la vida y en fa una meravella; quatre paraules que defineixen amb claretat, amb justesa, amb forsa y amb tota la raó, raó que judica la deitat que hi ha en la beutat; quatre paraules, en fi, que la poesía den Prat Gaballí, d'una refinada delicadesa, y ben refinada, susciten. Car es veritablement un delit, llegint, fruir un sentiment, com el de la poesía den Prat y Gaballí, un sentiment que pren amable forma amb un llenguatge poétic, molt literari, que es com un joiell. Y això es admirable: un sentiment com un joiell; y es admirable, oh gracia rítmica!, perqué l'acompanyen les flors del pensament.

Peró sab cantar amb la veu, aqueix poeta, que resum en exquisida música el món; peró més encara sab espitllar, amb una imaginació, que no sols viu, sinó que fa reviure, tot lo que encisa els ulls, amb imatge palpitant; eix poeta qui guaita la bellesa de les coses, tan enamorat n'es el seu cor com de la enamorada, de l'amada, que lloa noblement y bella en les «Oracions ferventes», dols breviari d'amor, obra d'art pur, sobre tot. Sab cantar; pot cantar; y se fixa en la literatura catalana d'ara, y fins en la de demá, per la seva manera de cantar.

«Entre rosers romaníem; la meva amor es pálida...; neix una rosa; quan les ones la porten mar endins, en la nau ágil,» això y tot lo que s'hi afegeix amb tant fervor y gentilesa, es el dir que sols la musa, la veritable, y tan oblidada per lo bescantada, posa en els llavis del poeta flamejant de passió y d'emoció, temperat, peró, amb serenitat harmoniosa, per un culte místic vers la bellesa eterna, sempre jove. En Prat Gaballí troba divinament, no sols les expressions «vives», sinó les expressions «belles»; y un no pot menys que d'esserhi sensible.

Cal dir paraules de lloansa per aqueix llibre tan dolsament apassionat, tan bell. Cal dirne també — y per qué estarsen? — cal dirne també dels «Poemes de la terra y del mar» que, volum sobre volum, ens dona el mateix poeta, amb més encisament encara que en «El Temple obert», si es possible, obra jovenívola en qui ell espectava y poetisava, com esclarit per un sol ixent. En els «Poemes de la terra y del mar» hi ha també ben enjoiada, una rica pedrería.

La suprema manifestació del subjectivisme den Prat Gaballí — «Mon ánima...» — no té res de boirosa; es llatina mediterrania, quasi grega per l'oneig de melancólic torment que envolcalla l'ánima que s'enfonza; y es ben plástica, per cert, aqueixa ánima que camina devota y solitaria, fins a sumergirse en les aigües infinites sobre les que'l nacre sagrat fulgura. En l'endressa «A una dansatriu», floreix encara l'ubriagament delicat del poeta amb estrofes que representen l'exili, per sempre més, y lluny, de la vulgaritat. La literatura cataláná de avui va somrient per una ruta d'or no sols daurada.

ARCA D'IVORI, *den J. Massó-Ventós*

Vaig llegir, en son temps, el primer llibre d'aquest poeta: «Pórtic». Ja el gust pel brillar del carbuncle fa obrir els seus ulls. Té una manera de marbre, a voltes. Voluptuós, sovint. L'habillament de les coses, lo decoratiu, amb lo que té d'encisable, presideix en les seves estrofes, d'un verb fort, abscond, ple de venustat.

En la seva obra darrera trobem una continuació, amb progrés; no sembla sinó que vulgui enlairarse vers l'amorossa expressió de lo que treballa els seus sentits... En «María a la dansa» es allá ont revela més lo que sent y lo que pot dir, amb parla folgada, mestressa del seu cor.

Avui la primera l'han treta a ballar,
y ella se n'hi anava tota sobirana.
. . . .
Dins l'encantament de la mort del día
sonava'l seu nom, tan dols de cantar.

Això penetra de dret en el celatge de la Poesía; y el poeta, d'aleshores endavant, se dona, se dona, se dona més, perdent la seva tímida reserva:

Passo les hores quiet, pensant en tú
y en la blancó inocent de la ramada

Heusaquí lo que diuen aquests dos versos, el jo y el món, el segon més bell que'l primer, de com es llur autor, més que un estudi d'analista laboriós, súbtil y raonador podría dir.

J. PEREZ JORBA

París.

EL BON POLICÍA

"Pregunte a un guardia que sepa catalán, pues yo no lo sé,,

Hem rebut la seguent carta, que textualment reproduim:

«Sr. Director d'EL POBLE CATALA:
Barcelona 23-3-1912.

Molt senyor meu: En eix moment (5'25 tarde) una pobre velleta atura al guarda de seguretat n.º 351 en el carrer de Ponent pera ferli una pregunta en catalá, únic idioma que sab parlar, y li contesta l'esmentat guarda amb una altanería propria d'un conquistador: «Pregúntelo á uno que sepa el catalán, pues yo no lo sé», amb un aire tant satisfet com si hagués humillat a Catalunya entera, deixa planiada al mitg del carrer a la pobre velleta que no sab qué li passa, ni sab amb qué ha ofés al guarda, y ell segueix son triomfal passeig.

Aquest fet no es el primer que passa en eixa desgraciada Barcelona; per això escric a vosté per si sería possible que'ls superiors jerárquics d'aquest cos de policía fessin compendre als guardes la obligació que tenen de tractar amb la consideració deguda al públic quan el públic els demana un servei, que tenen la obligació de prestar, o be que posin a l'academia de policía una classe de l'idioma catalá, a fí de que no tinguin ocasió de demostrarnos l'odi que'ns tenen a pesar de menjar el pa catalá.

Perdoni la molestia y disposi de son afectíssim s. s., Manuel Ricart.»

Ens semblen justes y fundades les queixes y les indicacions del nostre comunicant.

Conferencia den Ribera y Rovira

Davant d'un nombrós públic va desenrotllar el prop-passat dissabte a Terrassa, el senyor Ribera y Rovira, una conferencia de carácter polític, descrivint els diferents especies que ha presentat la política portuguesa desde l'any 1640 a l'época actual, passant per l'etapa constitucional de la monarquía bragantina fins els moments presents.

Al presentarse'l senyor Ribera y Rovira a la tribuna de F. R., va esser rebut amb mostres de viu afecte, prova de les moltíssimes simpatíes que les seves nobles campanyes pro República portuguesa han despertat en l'ánima dels republicans catalans.

Va comensar el conferenciant fent remarcar el patriotisme portugués, fill d'un accentuat nacionalisme. Espanya, que ha vist sempre en Portugal una antiga provincia ibérica, ha allunyat tota comunió espiritual amb el país veí, cosa que encara avui separa moralment els dos pobles.

Remarcá d'una manera especial l'obra empresa pels republicans portuguesos durant els vuitanta anys de constitucionalisme, obra dirigida d'una manera especial a preparar el poble per quan vinguessin aconteixements que d'una manera fatal han de trasbalsar la vida dels pobles.

Posá en evidencia el desequilibri económic operat durant els últims anys de monarquía, que havía deixat a Portugal pobre y miserable, arribant fins al punt d'haver de demanar als funcionaris públics la cessió d'una part dels seus havers pera poder satisfer l'interés del Deute exterior, vergonyes que varen fer caure al rei Carles y al príncep hereu sota les bales venjadores dels patriotes portuguesos.

Constatá l'immensa distancia que diferencía els capdills republicans espanyols, eterns enganyadors del poble, dels homes de la revolució portuguesa. Citá nombrosos casos pera demostrar fins aont arriba el puritanisme y esperit de sacrifici dels republicans portuguesos, homes que han esmersat salut y fortuna pera conquerir la forma de govern que deu salvar la paorosa situació de la patria portuguesa, homes que's presentaven al poble vestits d'una austeritat exemplar, necessaria pera inspirar confiansa a les multituts.

La República portuguesa ha procurat y conseguit una aliansa amb Anglaterra, que la posa a cobert de qualsevol cop de má que puguin intentar els reaccionaris extrangers y d'Espanya d'una manera especial. Els pobres infelissos que han bestret diners pera fer caure la jova República han sigut uns ilusos enganyats per quatre servidors que s'han repartit bonicament els cabals entregats per aquest fi.

Actualment el crédit de que disfruta la jova República es envejable, puig s'ha posat al corrent de les disbauxes dels últims anys de la monarquía.

Espanya, digué, deu emmirallarse en Portugal, d'aont ha de pendre exemple, que si's fa així ens aixecarem a la categoría de poble de la moderna Europa.

Grans aplaudiments.

Homenatge an en Maragall

En el "Casal Català,, de Buenos Aires. - - - Discurs del Dr. Malagarriga

El diumenge día 7, a les cinc de la tarde, tingué lloc la sessió necrológica dedicada pel Casal a la memoria de l'insigne poeta de Catalunya. En el lloc presidencial, entre'ls plecs de la bandera barrada y endolat amb crespons, hi havía un magnífic retrat del poeta, obra del pintor Ardit. El nostre compatrici, el notable jurisconsult doctor Carles Malagarriga, accedint amb tota gentilesa a la petició del Consell Directiu, doná una conferencia sobre la personalitat y obra de l'homenatjat.

Hermós treball el de l'erudit doctor, en el que posá de relleu el profon estudi que tenía realisat d'aquesta obra, y que desenrotllá amb plenitut de concepte, conquerint, diferentes voltes, marcades mostres d'aprovació dels assistents.

Heusaquí una síntesi de l'hermós parlament del doctor Malagarriga:

«En el renaixement de Catalunya hi han tingut part principalíssima els homes que un vulgar sentit ha titllat de lírics: no en va fou iniciat per la literatura y en els Jocs Florals tingué la seva expressió de vida. Tal com el veiem floréixer en l'alborada del sigle actual, segueix a sa vanguarda el grupu d'idealistes que obren rutes amb tota la seguretat d'un procediment que cerca en l'entranya catalana la raó de ser de les aspiracions d'un poble. Són idealistes perqué, d'un cop, enlairaren aquestes aspiracions pera que no les esquitxés el fang de la terra y perqué, desde'l primer dia, tractaren de conexionar el pensament catalá amb l'europeu en lo que aquest té de més general y definitivament adquirit: no idealistes pera tancarse en la torre de marfil de l'egoisme, ni menys per despreocuparse de tota la realitat que porta en sí la vida: interessos, passions, utilitat...

Un d'aquests idealistes, potser el primer, es en Maragall. Estudiar la seva obra es feina llarga que sols ens daría fosquetat si voliem confirmarla en l'espai d'una conferencia. Esbossar a grans pincellades els resultats d'un treball que tingué'l sentit d'una alta profonditat, tampoc sería homenatge adequat a sa memoria. Crec que correspondré millor a l'invitació amb que'l Casal m'ha honorat y satisfaré més apropriadament la vostra expectativa, estudiant en una de les obres den Maragall les notes característiques del pensador y poeta que plorem, l'influencia que ha exercit y les consequencies que deuen deduirsen.»

Seguidament el conferenciant passá a analisar l'admirable «Cant dels hispans», que tant magistralment traduí, en castellá, compenetrantse íntimament amb el pensament de l'autor.

Diu ell que es un veritable himne que n'espera una altra de traducció: la del mútic que posá en harmonies vibrants les notes que sonen dins de cada vers, dins de cada paraula.

Amb riquesa d'expressió va presentarnos les diverses estrofes sobiranes d'aquest «Cant»: Veiem als cantábrics, braus, cantelluts, forts com ses roques, desafiant al mar, invocant sos cims alterosos... La dolsa Lusitania, al peu de la mar blava, eternament somniadora; l'Andalusía, tota foc y passió, que canta la joia del viure; la Catalunya, la nostra Catalunya... «Oiu l'energic só que acompanya y mida y compta y acompassa la noble sardana; oiulo com cántic de fe en l'avenir que evoca la vida y la mort, el dolor y el triomf. Es l'avenir que s'acosta. Es l'idealisme redemptor. Es també l'amor a tots els demés pobles, als cants dels quals vol Catalunya ajuntarhi el seu.»

Després la queixa dolsa, trista, de l'ampla Castella que anyora aquella mar que no coneix... Y el cant final, aquell cant general, d'estrofes vigoroses, que canta la gloria d'aquesta mar, que es braó, que es llibertat.

La mar que acosta als homes, al revés de les planuries y montanyes; que es cultura y progrés. Que fou camí de nous mons; «que ajuntará definitivament Espanya a l'América, fou que contribueixin poderosament a l'obra de la civilisació, de tal modo, que les grandeses d'un passat semblará débil reflexe de les futures.»

Una llarga ovació coroná la brillant conferencia del doctor Malagarriga.

Les poesíes del plorat poeta: «Glosa», «La Sardana», «Deliris d'amor» y «Dins sa cambra» delectaren al nombrós auditori, essent llegides pels senyors Tessi, Sagalá, Bosch y Faust Casals.

El secretari del Casal, senyor Subirachs y Cunill, clausurá l'acte, amb paraules d'agraiment pera tots els que havien acudit a retre tribut d'homenatge al genial poeta Joan Maragall.

Notes polítiques

Polítics americans

Ahir estigué a Barcelona unes hores, les que anclá al port el «Principesa Mafalda», el ministre d'Agricultura dimissionari de la Argentina, senyor Lobos. Seguí el viatge cap a Génova.

També marxá a París y a Noruega, pera possessionarse del cárreg de ministre plenipotenciari en aquesta nació, don Benjamí Giberga. Aquest senyor, fill de catalans, ha estat a Barcelona una llarga temporada. En un acte públic en que prengué part, una vetllada americanista al Centre Autonomista de Dependents, tingué la delicadesa d'ofrenar a la seva vella patria, un cordial homenatge, el d'acabar en un pulcre catalá, un admirable discurs.

Les conferencies den Noel

En la próxima setmana, l'Eugeni Noel donará les següents conferencies, si es que no se n'hi demanen més: una al «Centro de Unión Republicana del distrito VII», una a un Centre de l'Esquerra d'Hospitalet, una a l'Ateneu d'U. F. N. R. de Gracia y una a Terrassa.

El divendres o el dissabte que ve, el popular y valent periodista marxará a Sevilla, ont vol estar durant les festes de la Setmana Santa, puig pensa escriure sobre les mateixes.

Avís

Totes les entitats de la U. F. N. R. que vulguin firmar, y encara no ho hagin fet, el document que s'acordá enviar a la Junta Municipal en la reunió última d'entitats celebrada al Centre Fivaller, poden ferho aquesta nit, de nou a dotze, en la Secretaría de dit Centre, Consell de Cent, 264, baixos.

Aquest document será entregat demá al president de la Junta municipal.

Festes y Sports

Foot-ball

En el segon partit de la copa «Ciudad-La Riva», jugat ahir a la tarde en el camp de l'«Español», quedá plenament demostrat que'l «Barcelona» compta amb un rival que pot donarli serios disgustos.

Durant la primera part, encara que dominant molt més l'«Español», no pogueren fer cap tanto, ja que totes les arrencades dels seus davanters eren rebutjades per les línies de defensa del «Barcelona».

Peró vingué la segona part, y per més que al principi dominá el «Barcelona», l'«Español» lográ apuntarse el primer «goal», que desmoralisá per complet a sos contraris, excepte la linia de davanters, que feu algunes excursions al camp de l'«Español», encara que sens resultat.

Aquella desmoralisació y l'ánim que dona la ventatja, enardiren als de l'«Español», que abans d'acabarse'l partit logra travessar tres vegades més la porta del «Barcelona».

Els jugadors, al revés del día anterior, se portaren correctament, si s'exclueix alguna petita falta, que fou castigada oportunament.

Els únics que ahir sobressortiren del «Barcelona», foren en Peris, que se'l veia per totes parts, y en Steel y en Patullo, que feren boniques combinacions.

El bándol vencedor, compost per en Gibert, els germans Wallace, en Massana, La Riva, Gibson, Larrañaga, Sampere, l'Hodge, en Burnet y l'Allack, jugá ahir, sobre tot en la segona part, d'una manera admirable, per lo qual li enviem nostra felicitació. — J. A. C.

Ball

Com ja presumiem a l'anunciarlo en nostra edició del dissabte, el ball de la Pubilla celebrat el diumenge a l'U. F. N. R. del districte segon, no desmeresqué en res absolutament dels ja celebrats per la mateixa entitat en anteriors temporades.

La sala estava plena de diferentes familíes de socis y d'altres d'invitades, abundanthi senyoretes luxosament habillades.

Desde'l comensament de la festa foren moltes les parelles entregades a la dansa resultant aquella animadíssima fins a darrera hora.

Foren proclamades: Pubilla, la bella y distingida senyoreta Rosa Sancho, y Pubilletes les molt simpátiques y gracioses Consol Fosas y Laura Lima. Les tres foren xardorosament felicitades per la concorrencia y obsequiades amb magnífics presents y un schotisch d'honor, en el qual les acompanyaren un gros estol d'amiguetes que foren obsequiades amb precioses y artístiques figuretes per les respectives parelles.

El quintet Casanovas, a cárreg del qual aná el programa, complí son comés d'un modo immillorable.

UN PROCÉS SENSACIONAL

Crims contra l'infantesa

Reconeixement de l'Enriqueta

Ahir matí varen fer l'anunciat reconeixement a l'Enriqueta Martí els doctors Bonet, Fargas, Saforcada, Ortiz y Nubiola, pera veure si la segrestadora es o no lupinaria.

El reconeixement va durar més d'una hora. Al sortir de la presó els doctors se varen traslladar al Palau de Justicia pera donar compte del resultat del reconeixement al jutjat especial.

Era la una de la tarde que'ls metges sortíen del jutjat y tots els periodistes els varen interrogar. Els doctors Bonet y Fargas que anaven al davant contestaren a les preguntes que se'ls hi dirigien amb una amable rialla d'excusa.

«Es inútil, senyors, digueren, hi ha dos secrets violables, el professional y el del sumari, per lo tant no cal que's cansin.»

Més tart sortíen jutge, secretaris y oficial criminalista.

No cal dir que tampoc ne varen treure res els periodistes.

Mes, segons se deia, l'opinió dels doctors no es definitiva encara, o millor dit, definitiva del tot. Sembla amb tot que'ls metges creuen que l'Enriqueta ha sigut mare.

Demanant la llibertat

El procurador de la familia Baguer (ara resulta que l'amant de l'Enriqueta se diu Salvador Baguer y no «Vaqué») ahir matí va presentar al jutjat especial una solicitut en la que's demana sigui reformat l'aute de processament den Salvador Baguer en el sentit de que's decreti la llibertat provisional mitjansant fiansa. Pels corredors del jutjat se deia que la petició no sería atesa.

Més reconeixements

Avui de bon matí se practicará el reconeixement en el pou mort de la casa del carrer de Jocs Florals de Sans, ont va viure durant molt temps la segrestadora.

Ahir tarde s'hi portaren ja els aparells necessaris.

Declarant

Ahir prestaren declaració Ramona Valls, que va conéixer an en Salvador Baguer y que va intimarshi forsa, mercés a la presentació que d'aquesta dona va fer al processat una tal Francisca Sugrañes.

Joan Alió, porter d'una casa de la Riera Baixa, que coneix an en Joan Pujaló y que ja va declarar anteriorment.

Y Estanislava Moral Cabezon, germanastra de la Anastassia, dona que va cuidar de la nena Angeleta durant algun temps y que la Enriqueta va dir que li havía fet de dida.

Oh, la policía!...

La policía, que tenía orde de detenir a la filla de l'Angeleta Sala, s'ha donat compte de que aquesta, acompanyada de la filla y els mobles de la casa ont vivíen, han desaparegut.

No cal dir que lo que nosaltres trobem incomprensible, es que fins ara no s'hagi buscat an aquesta fulana després d'haversen parlat tant durant la darrera setmana.

Un altre pis

Acaba de descobrirse un nou domicili de l'Enriqueta Martí. La segrestadora va viure durant molt temps, en companyía den Joan Pujaló, a una casa de la Rambla, d'Igualada.

Rumor sensacional

Tot ahir a la tarde va córrer per Barcelona un rumor sensacional que causá gran sorpresa a tothom, perqué, de confirmarse, enderrocaría tota aqueixa atmósfera de presumpcions y prevencions formada en aquest procés per la prempsa esclava de l'informació «sensacional».

El rumor a que fem referencia es el de qué els metges y catedrátics que han examinat els ossos trobats en els reconeixements fets en els diversos domicilis que habitá l'Enriqueta, afirmen que casi cap de dits ossos són humans, ni sisquera els trobats en la casa del carrer dels Jocs Florals.

Els únics, que segons dit rumor consideren els metges ossos humans, són els trobats al carrer de Ponent, peró encara aquests—oh desilusió—tampoc pertanyen a criatures, sinó que són ossos d'adultes morts fa molt temps. 20 o 30 anys. Aquests ossos són, segons els rumors, una tibia, un cubit y un radi y poden molt bé haver sigut desenterrats d'un cementiri.

De tots modos no afirmem ni neguem. No fem més que recullir el rumor, per altra part de bon origen segons sembla, que corría ahir a la tarde per Barcelona. Els professors encara no han entregat son informe al jutjat y mentres no ho hagin fet res de segur se podrá afirmar.

El II Congrés de Ateneus

S'ha publicat y circulat profusament entre les entitats de carácter cultural el reglament del Segón Congrés Regional d'Ateneus y Associacions de Cultura que se celebrará a Vilanova els díes 25, 26 y 27 del maig vinent.

Formen el Comité Executiu: don Leopold Crusat, president; don Francesc Suñé y don Joan Ventosa Roig, visprésidents; els senyors Galceran, Riera, Bosella, Soler, Oliva, Rosich, Ribot, Gran, Garrigó, Castany y Morgades, vocals; don Juliá Artigas, tresorer; y don Pere Fusté, don Antoni Escofet, don Francisco Sirvent y don Miquel Girona, secretaris. La delegació de Barcelona la composen els senyors Bas, Coroleu, Foniseré, Vila, Homs y Vernet.

Pera esser congressista se deurá satisfer la quota d'una pesseta; mes els que'n satisfassin tres tindran dret a les publicacions del Congrés. S'expendirá títul de congressista protector a quants auxilíin al Congrés amb subvencions o amb altra forma considerada de suficient valor, y a qui satisfassi una quota de cinc o més pessetes.

Les associacions que persegueixin directa o indirectament un fi educatiu, instructiu, científic, literari, higiénic, artístic, deportiu, etc., queden especialment invitades a concórrer al Congrés.

Aquest se divideix en les comissions de pedagogía, educació física, biblioteques y vulgarisació, ciencies físiques y naturals, estudis polítics, económics y socials, estudis mercantils, cultura agrícola, cultura técnica y art industrial, vida artística y excursionisme. Pera cada comissió hi haurá temes oficials, recomanats y lliures. Les conclusions als temes oficials deuran presentarse a la secretaría general al menys quinze díes abans de la sessió inaugural.

Se preparen festivals a Vilanova pel Segon Congrés Regional d'Ateneus y Associacions de Cultura y els indicis són de que revestirá molta importancia.

Del Govern civil

Un telegrama

El governador va rebre ahir el següent telegrama del president del Consell de ministres:

«En la mesa del banquete celebrado en honor del ejército figuraban las flores que V. E., el alcalde de Barcelona y el Sindicato Horticola han enviado. Su aroma parecía acrecentado por el sentimiento de amor á la patria y á sus soldados inspirador de un obsequio que todos y principalmente el Gobierno hemos agradecido.»

La qüestió del carbó

Una comissió de fabricants de gas de Catalunya va visitar ahir al governador pera demanarli informes sobre la qüestió del carbó a Barcelona y en particular a lo que's refereix a les existencies que aquí hi hagin de mineral.

El governador els comunicá les impressions que té del Govern, el qual ha decidit que surti un carregament de carbó pera Barcelona procedent de les mines de Ubilles.

Els susdits fabricants manifestaren que per ara tenien encara existencies.

Pera parlar també del mateix assumpte, se varen entrevistar ahir amb el senyor Portela don Lluís Sedó y el comte de Laveru junt amb el senyor Farret de la Societat de comerciants de carbó.

Se varen despedir del governador, abans d'empendre'l viatge a Madrid cap aont sortiren anit, l'arcalde senyor Sostres y el secretari de l'Ajuntament senyor Gómez del Castillo.

Comiat y compliment

El senyor Mir y Miró, a l'encarregat de l'Arcaldía, també estigué a saludar al governador.

Botlletí del Treball

Pels presos

Hem rebut el següent comunicat:

«Convocada per l'Ateneu Sindicalista, se celebrá el dia 17 una reunió de delegats de societats obreres, a la qual hi estigueren representades 43 Societats de Barcelona y a més les Federacions de Terrassa, Sabadell, Igualada y Vilanova, acordantse per unanimitat celebrar un míting monstre y repartir un manifest a la major brevetat possible.

Per l'importancia de la reunió y donada l'unanimitat de criteri manifestada, estem plenament convensuts de que'l poble de Barcelona acudirá a quants actes se celebrin en demanda de justicia y aixecará la seva veu de protesta contra les enormitats que's cometen amb els desheretats del patrimoni universal.

Un dever de dignitat y de cortesía ens imposa fer una crida a tots els homes d'idees nobles y sans principis pera que concorrin amb llurs forses materials y morals a la campanya que hem emprés, enviant llur adhesió a la Comissió «Pro Llibertat Presos», Vistalegre, 18.

No dubtem que tots els homes amants de la justicia y que tant amor senten pel poble que produeix pera que altres consumeixin, pendran part activa en tots els actes que's realisin pera la llibertat dels presos y la reobertura de les Societats clausurades. — La Comissió.»

Nova Societat

En reunió celebrada dissabte, amb molta concorrencia y entusiasme, se constituí baix la presidencia del company Vicens Rabella y amb domicili a la Ronda de Sant Antoni, 17 (soterrani), la nova Societat Obrera d'Artífex en Crestall.

Sembla que'l seu propósit es estar amb la major armonía possible amb els patrons del ram, procurant per això, amb totes ses forses, obtenir totes aquelles millores que tant necessitada n'está la classe obrera.

Els fundidors

L'Associació obrera del ram de fundició en bronzo ens comunica lo següent:

«La qüestió plantejada per l'Associació obrera del ram de fundició en bronzo presentant demandes que estimen de necessitat pera el millorament de la classe, va portantse a cap d'una manera tant lenta per l'actitut dels patrons, que obliga a adoptar altres medis que serveixin pera que abandonin l'indiferencia y la linia de conducta per ells fixada.

Lluny de nosaltres l'atacar a la classe patronal sistemáticament, peró sí hem d'afirmar que la major part de's patrons no han contestat cortesment a lo solicitat per l'Associació, per la manca d'inteligencia que existeix entre ells en lo que atany a les seves relacions dintre llur ram.

Patrons hi ha que en l'intimitat, particularment y en contesta donada an aquesta Associació en lo referent a la nostra demanda, semblaven reflexar un estat d'ánim disposat a acceptar nostres peticions com a justes, peró's varen quedar parats esperant qui fos el primer pera demostrar la seva decisió.

Mereix empró esser coneguda l'actitut digna d'una casa, la de Salvador y Ras, la qual, demostrant la seva autonomía y sense esperar tant a resoldre, va posar resoltament la seva aprovació a l'implantació de la jornada de nou hores.

Si tots els patrons abandonessin la manifesta hostilitat que demostren y se deixessin dur pel bon sentit, l'actual situació s'aclariría y no hi hauría necessitat de recórrer a altres medis que no són bons ni per uns ni per altres.

La casa que per sorteig fou designada pera comensar les demandes fou la casa Marín Ortiz, Societat en Comandita. Teniem la convicció de que accediría, puig deia molt a favor seu les ventatges que de primer ofería o sigui reduir la setmanada de treball en quatre hores, jornada que va establir desde la fundació de la casa. Peró per notes discordants que mai falten en aquests casos y per expressions que sense solta se deixen anar sense tenir en compte la seva importancia, s'ha colocat en una actitut d'oberta intranzigencia. Sobre aquest particular ja'n parlarem un altre dia, puig volem posar a la picota a cert subjecte.

El dimecres, dia 20 de l'actual, se declará la vaga en la casa Pius Doménech y Companyía, situada al carrer de Montaner. Pera atendre als vaguistes s'establí que cada company que treballi satisfaci el 5 per 100 de la setmanada. Tots ho devem complir, perqué sols amb nostra constancia venceremen aquesta lluita entaulada amb nostres patrons.»

INFORMACIO DE BARCELONA

Aquest vespre, a dos quarts de deu, el senyor Doménech Español donará a l'Ateneu Barcelonés la segona de les seves conferencies sobre «notes y verdaders estudis temátics vagnerians», explicant el preludi de Tristan y Isolda, y executant fragments d'aquesta obra en el piano.

L'acte será públic.

Se suplica a tots els senyors socis del R. C. de Barcelona que desitgin assistir al banquet que se celebrará demá, a dos quarts de nou del vespre, al Mundial Palace, en honor dels vencedors en les regates d'Alacant, se serveixin inscriurese a la Secretaría del Club, fins a les sis de la tarde del mateix día.

En el Certamen Literari celebrat per «Joventut Teatral», ha sortit premiat per son diáleg «Esquitx d'home», el jove don Emili Graells y Castells.

Se'ns demana la publicació del següent solt:

«La Junta directiva del «Centro Barcelonés de Estudios Psicológicos», ens prega que fem pública la seva protesta ben enérgica contra aqueix aixam de curanders, somnámbules, cartomántiques y magnetisadors que, exhibint com a reclam el títul d'espiritistes, són causa de vilipendi de les teoríes filosófiques sustentades per William Crookes, Walace, Edlisson, Lombroso, Richet, Flammarion y altres homes eminents.

La esmentada entitat propagadora entusiasta de l'espiritualisme modern fonamentat en la Raó y la Ciencia, rebutja tota solidaritat y conexió que pogués atribuirseli amb aqueixos titulats espiritistes, estant disposada a cridar la atenció de les autoritats pera impedir que escudats amb aquell nom, s'ampari la explotació supersticiosa de la ignorancia en dany de molts y descrédit de aquelles racionals y científiques creencies.»

El Comité Suprem de la Federació Femenina contra la tuberculosi, donará la tercera conferencia del tercer curset d'higiene preventiva avui, a les vuit de la nit, en el local de l'escola que dirigeix donya Lluisa Sánchez «Creu Coberta, 109».

La senyoreta donya Encarnació Tuco, vocal del Comité y alumna de la Facultat de Medicina, disertará sobre'l tema: «Medis preventius contra la tuberculosi».

A la segona llissó hi assistí un gros nombre d'obreres, les quals escoltaren amb forsa atenció la fácil paraula y interessants idees de la conferenciant. Amb dita llissó el Comité donará per acabats enguany sos cursets d'higiene, per acabarse també les classes d'adultes, a quals deixebles estan dedicats.

S'han inscrit en el concurs organisat pel susdit Comité pera premiar als nens pobres que assistint a la Escola cuidin amb major cura de la seva llimpiesa personal, Isabel y Carme Laguna, Anita y Rogeli Puig y Costas (de Blanes), per 5 pessetes cada hú.

A l'Institut Médic Farmacéutic hi doná la seva anunciada conferencia el director d'Higiene Urbana municipal doctor Comenge, sobre «L'influencia dels catalans en la evolució de la medecina contemporánia en nostra nació». Va fer l'esquema de la medecina catalana a travers de l'historia com una linia ondulada y ascendenta, els punts baixos de la qual corresponen als principis de les edats antiga, mitja y moderna, y els punts culminants de la qual són l'Imperi romá, en l'esplendor de l'Espanya tarraconense, els sigles XIV y XV amb la plenitut de la confederació catalana aragonesa, y segona meitat del sigle XVIII y tot el sigle XIX. Reivindicá al sigle XVIII de la nota de massa filosófic y poc donat a les ciencies experimentals, estudiant els alts exemples que dit període históric ofereix, en contraposició dels grans errors médics de la mateixa centuria. Citá a Spallongani, Redi, Larrey, Lavoisier, Davy y tota la gama de científics d'aquella época, que tan profonda petja han deixat en nostres idees actuals. Senyalá com a comens de l'era contemporánia de la medecina catalana la fundació del colegi de Cirurgía de Barcelona per en Pere Virgil, y deixá per una segona conferencia la conclusió del tema.

La nombrosa concorrencia premiá amb aplaudiments la tasca del conferenciant.

Successos

AQUESTS AUTOMÓBILS!...

A la casa de socors del carrer de Barbará van esser auxiliats Manuel Farme, de 37 anys, casat, sa esposa Ramona Olivet, de 44 anys, habitants al carrer den Roig, 11, tercer, d'escoriacions al genoll y colso esquer y contusions a la regió parietal (lleus); María Escala, que viu al carrer Comte de l'Assalt, de forta contusió y erosions a la cama dreta (reserval), qui passá a l'hospital de Santa Creu; Antoni García, de 65 anys, habitant al carrer de Capellans, 24, tenda, de erosions al genoll dret, y Maties Moner, de 41, habitant al carrer de Sant Domingo del Call, 12, primer, de ferida lleu; tots aquests passaren a ses cases.

Totes foren produides per haverlos atropellat un automóbil a la Rambla del Centre, enfront al Crédit Lionés.

L'automóbil era el 946 B-E, proprietat den Joan Boix, que viu a la Rambla de les Flors, 37, tenda, y el chofer se diu Josep Fernández Bisbal, y viu al carrrer Zurbano, 99, entressol.

De l'Ajuntament

Feina llarga

En l'orde del día de la sessió de demá hi figuren 251 dictamens.

N'hi ha 74 damunt la taula y 177 de despaig ordinari.

La Comissió de Foment proposa un dictamen de permisos, 28 d'obres particulars y 15 d'obres públiques.

Aixample proposa 18 dictamens preferents y 33 ordinaris.

Hisenda porta 40 dictamens, o sigui 35 d'ingressos y 5 de comptes, pressupostos y deute.

La Comissió de Governació remet 20 dictamens, de dos diferents negociats.

Y les Comissions de Cementiris, Consums y Estadística proposen, respectivament, 9, 8 y 5 dictamens.

La tela, com se veu, es llarga.

Les Comissions treballen y el Consistori discurseja. Els debats cansoners no solament obliguen a celebrar sessions extraordinaries, sinó que porten l'abús y el perjudici de que s'arrastrin damunt la taula per espai de mesos dictamens que sovint revesteixen importancia.

Veurem avui com se fa la feina, si triomfará l'esfors profitós o si podrá més l'excés d'oratoria vana.

Cap a Madrid

Amb l'exprés y acompanyat del senyor Gómez del Castillo marxá anit cap a Madrid l'arcalde senyor Sostres.

Anaren a despedirlo el governador, l'arcalde accidental senyor Mir, els regidors senyors Lluhí, Matons, Garriga, Vallet, Puñella y Esteva y els alts empleats municipals.

Estatística

Durant el mes de febrer foren entregats per la Lactancia gratuita 12,180 litres de llet a 468 criatures, essent les ingressades durant el mes, 60, de les quals 31 estaven malaltes.

Se van fer 643 pesades. Hi hagué 59 baixes, sols tres d'elles per defunció.

Totes les criatures, excepte 5, aumentaren de pes.

Els metges assistiren a 417 criatures, y la secció de ginecología intervingué en 127 parts, 122 d'ells normals y 5 prematurs; 125 senzills y 2 dobles. Varen náixer vives 126 criatures (69 nois y 57 noies), y 3 morts.

Diverses

S'ha fet una subasta pera adquirir calç, guix y ciment amb destí a les brigades de cementiris, adjudicantse al Foment d'Obres per 14,995 pessetes.

Ahir se feu festa tot el día en les oficines municipals. Les brigades feren mitg jornal.

—El senyor Mir y Miró complimentá ahir a les autoritats.

La qüestió del descans dominical

VEUS DE L'OPINIO

A FAVOR DE LA LLEI

Carta oberta a don A. Oliva Oliva.

Molt senyor meu: En EL POBLE CATALA del dia 18 del corrent, invitaveu a que s'exposessin opinions respecte a la llei del descans dominical y hi manifestaveu la vostra. Vaig a seguir vostra indicació, peró tindreu de permetrem que comensi rectificant molts dels vostres conceptes.

«Jo crec que'l partit conservador al dictar aqueixa llei, ho feu més que per esperit de justicia per impuls religiós», dieu vos. Examinemho:

En l'any 1898, si mal norecordo, o sigui sis anys abans de que s'aprovés la llei del descans dominical, els dependents de comers empengueren una campanya pera establirlo, y amb la cooperació d'un altruista y exími patró, qual nom omiteixo pera no ferir sa modestia, al qui se degué en gran part l'éxit encara que poc durader de les gestions, obtingueren compromís d'observarlo de la quasi totalitat d'establiments de Barcelona. Durant uns quants diumenges aquell jovent que treballava de disset a divuit hores diaries, pogué fruir les dolseses del descans en diumenge, empró, molt prompte l'egoísme desenfrenat dels menys tirá a terra aquella conquesta de l'humanisme y el sentiment «Caixa» ofegá al sentiment «Justicia», exactament igual a lo que passa avui diu als dependents de drogues a l'engrós. El rompiment de l'acord entre patrons y obrers determiná la fundació de l'Associació de la Dependencia Mercantil, la qual creá la Federació Nacional Espanyola de Dependents, que relacionada y secundada per totes les associacions de dependents y similars de tota Espanya, emprengué una activa campanya a favor d'aquesta reforma, obtenint un estat d'opinió tant favorable que doná lloc a que'l partit conservador incorporés en son programa el descans dominical. Y en efecte, a l'ocupar el poder, essent ministre en Dato, presentá l'oportú projecte de llei que's discutí y aprová en la Cambra del Senat. Ve un canvi de govern y queda en sospens, empró a l'ocupar altra volta el partit conservador el banc blau, en Sánchez Guerra reproduí y reformá el projecte, quedant aprovat en les dues Cambres. Y precisament, sab qui va ser entre'ls senadors un dels que va combatre'l descans dominical? Doncs u nsenyor arquebisbe, per entendre que'l llegislador s'ocupá més de l'esperit de justicia que del religiós.

Dieu que la llei es un cent peus y que hauría de derogarse en absolut establint en son lloc el descans setmanal. Ja el discutirem després aquest punt.

Y afegiu: «Tota llei que reguli una qüestió social, ha de tenir quan menys l'assentiment d'una de les dues parts afectades y si no es així la llei en lloc de ser justa y equitativa se tradueix en provocadora de conflictes; en lloc de la curació d'un mal li dona facilitats pera crearlo.

Y això es precisament lo que succeí amb la llei del descans dominical.»

De modo que vos afirmeu que la llei del descans no té l'assentiment de «cap» de les dues parts afectades y fa que sigui un niu de raons; y jo us pregunto: qué són sinó defensors d'ella els innombrables dependents que en representació ja d'aquesta, d'aqueixa o d'aquella altra entitat, han visitat a les autoritats pera demanar son compliment? Qué són sinó part interessada? Y els molts y molts dependents, forners, carreters, barbers, etc., etc., que per defensarla han sigut condemnats, per haverse «extralimitat» (?) a diferentes penes d'arrest y fins alguns han tingut de pagarho amb presó correccional; no demostra això una opinió, y per cert ben decidida?

Ademés, en el Congrés Obrer de Barcelona celebrat l'any 1908 s'aprová una moció encaminada a exigir el compliment de la llei per tots els medis. No són proves totes aquestes que demostren que la llei, en contra de lo que vos dieu, compta amb l'assentiment unánim d'una de les parts afectades? Y l'actitut dels establiments que l'han observada sempre, que són els de més importancia comercial, no parla ben eloqüentment en favor de la mateixa? Jo crec que sí.

Afirmeu que la llei tal com está no pot ni deu complirse, y després d'exposar diferentes de les excepcions que s'hi noten, acabeu el paragraf dient: «Perqué tantes excepcions si no fan més que complicar la llei que hauría d'haver estat creada pera obligar a tota depenedencia a un día de descans a la setmana?» Anem d'acord; hi han masses excepcions, jo celebro que així ho reconegueu, més per això hi ha un camí molt expedit: anem en contra les excepcions, eliminantles, y la corretgirem d'aquest defecte fentla de més fácil observancia.

Vaig seguintvos; dieu: «Desgraciadament els nostres llegisladors no busquen mai la realitat vivent, consultant als uns y als altres abans de prejutjar res que afecti a interessos oposadíssims com en el cas present». Y an això tampoc us assisteix la raó, en aquest cas concret, puig abans de l'aplicació de dita llei s'obrí una informació pública a la qual hi concorregueren totes les associacions obreres y patronals que ho tingueren a bé.

Anem ara al punt que havía deixat pendent al comensar.

Preguntaveu: «Qué deu ferse?» Y us dic jo: no derogar la llei en absolut y establir el descans setmanal, si no compliría tots estrictament, restringint les excepcions, que quantes més n'hi hagin millor anirá pera tots, y si en lloc de buscar subterfugis encaminats tant sols a desvirtuar'a hi aportem tots nostra voluntat pera que sigui complerta, mereixerem bé de les generacions venideres per haver contribuit a consolidar una millora social, l'alta conveniencia de la qual no hi ha qui'n dubti.

Y precisament deu esser dominical y no setmanal, perqué si el patró creu sortirne perjudicat, lo que podría discutirse, el perjudici es més petit que ferho en un altre dia, car sols li representa la cessió de mitg dia; perqué la seva fiscalisació es sols així factible y perqué, enganyat el dependent per combinacions noves més o menys enginyoses dues diferentes vegades, no pot fiarse de que'l portarien tal volta a la perdua de lo conquerit.

Aquí teniu, doncs, una opinió lleal y sincera envers aquest assumpte; he fugit dels calificatius y he fet ús exclusivament de la narració dels fets y de les conseqüencies que d'ells se deriven; si a mos contra-arguments n'hi oposeu d'altres que me'ls desvirtúin, al reconéixer mon erro no'm sa cará confessarho amb noblesa.

Entre tant us saluda y queda de vos afectíssim y s. s., J. Selva.

Ciutat, 24-3-12.

*

CONTRA LA LLEI

Hem arribat potser al període álgid de l'efervescencia y al cim de la desesperació respecte a la perjudicial llei del Descans dominical. Ho fa creure així la violencia de llenguatge y els fets consumats per alguns infelissos dependents de les enérgiques protestes, encara que una mica tardanes dels perjudicats per l'antidemocrática llei. Aquells, amparats per la mateixa y no volent ferse cárreg del perjudici immens que'ls causa; prescindint de les llógiques raons aportades pel comers y la petita industria y no volent reconéixer el dret a la vida an els que ajuden a la prosperitat y embelliment de nostra aimada Barcelona, lluitant amb braó y coratge—de cap manera ilegal, peró dignes de més humana causa—pera que's mantingui la llei, pera que'ls patrons tinguin o no dependents, tinguin llurs establiments tancats y mirin impassibles com van arruinantse paulatinament y com va perdent nostra ciutat aquella importancia que li ha donat un nom mondial.

Per altra part, els perjudicats amb tan llarg temps, no han sapigut unir sos esforsos, no han fet més que anar comentant les incidencies més o menys lamentables de cada diumenge, peró mirant sempre amb rezel al veí, al colega. L'Unió Gremial brinda hospitalitat en son hostatge, ofereix als «drets» industrials son apoi y a la fi després d'algunes reunions y de canvis d'impressions y contacte entre'ls perjudicats se logra caldejar la atmósfera y se promet fer quelcom, quelcom que vingui a salvar el trist estat en que's troba la petita industria y al mateix temps pera que l'interpretació de la funesta llei no vingui a empitjorar la situació dels industrials d'una manera que aviat semblaríen de més baixa condició que'ls criminals, ja que com a tals arribaríem a esser perseguits.

Es hora de que parlem clar. Dintre de tots els estaments perjudicats per l'esmentada llei, hi han homes que estan afiliats a diversos partits polítics. En les reunions s'ha parlat de l'abandó en que'ls diputats de nostra jurisdicció tenen aquests assumptes. S'han alsat potentes veus de protesta contra la persona eminent del senyor Zulueta per la interpelació afavorint y enlluernant a la dependencia; s'han donat consells en alta veu, y de la més enérgica manera s'han exposat idees encaminades a fugir de la política y de llurs representants, donantse el llastimós espectacle de veure en nostra ciutat bella, el més patent divorci entre patrons y dependents, entre ciutadans honrats y pacífics y els seus egregis representants en el Parlament espanyol.

No fora hora de que per justicia, per amor a Barcelona, per caritat si's vol, algun de aquests senyors estudiés amb amor aquesta causa y noblement s'imposés la noble tasca de defensarla?

Sembla que aquesta arbitraria llei s'hagi fet pera allunyar y enemistar les diferentes classes socials. Alló del «divide» y «vencerás» se troba aquí clarament aplicable. Els llegisladors espanyols no han estudiat encara prou a fons l'immens perjudici que causa a Barcelona aquesta llei y per humanitat venen obligats a reformarla en un sentit práctic, sense mermar els drets molt respectables dels dependents y dels obrers en general.

He dit que causava perjudici a Barcelona, perqué cal fer remarcar que cap poble, vila o ciutat celebra amb exactitut el descans dominical y les autoritats s'esmeren en tenir aquella hermosa tolerancia que permet les petites tranzaccions indispensables en aquell día pera no caure en la miseria. Nostra gran ciutat, ont tant se parla de llibertat, d'autonomía y de drets y deures, no té d'esser de pitjor condició que'ls petits vilets dominats generalment pel rectó o vicari, tenim dret a la vida per petits que siguem els industrials y com a fills d'una terra forta que vol fruir d'ella amb tota la forsa natural mantindrem aquest dret defensantlo en tots els terrenys y fugint de la trista resignació mussulmana que no pot encarnar mai en nostre carácter.

Enténguinho bé aquells homes que per llur talent, per la representació de que estan investits, per la significació que tenen en la resolució de grans problemes; no poden deixar indefensa a una immensa llegió de ciutadans amenassats, perseguits y privats de llur honrada tasca. La dependencia té dret a lluitar pera aconseguir totes aquelles reformes que siguin pertinents, no se li pot negar y tinc l'honra d'haver estudiat aquesta lluita o conflicte serenament entenent que la dependencia del comers y de l'industria ha tingut raó sobrada en moltes ocasions de sentir antipatía o desafecte pels patrons, perqué cal esser franc, aquests no han fet grans esforsos pel millorament d'aquella classe dins la qual hi ha encara molt que reformar y molt que millorar. A mí no m'extranya aquesta mena d'antagonisme, el tenía previst ja fa temps perque era latent dintre l'entranya social, lo que sí m'extranya es la forma descabellada de voler fer complir aquesta trista llei modests industrials que únicament el diumenge fan les tranzaccions degudes, pri-

The Berlitz School
Nous cursos especials y generals de tots els idiomes pera senyores y senyors
50,000 Alumnes. 320 Escoles. 4 Continents. Llissó de prova gratis. — Demanis prospectes. — PELAI, 58, PR

vantlos iniquament en alguns casos fins del dret de permanéixer dintre son establiment.

No puc creure que a les autoritats els hi sía simpática la missió de «fer complir la llei», peró per esserho y haverhi qui atía, tal vegada pera portar el jovent cap a llurs foscos hostatges, s'hi veuen obligades. Afortunadament nostra joventut ja hi veu clar y no's deixará conquerir la conciencia pels que voldríen veure Barcelona negra y trista com ho es l'ánima dels mateixos.

Precisa que siguem práctics uns y altres. An aquest «litigi dominical» que interessa als dependents y als industrials, cal amb seré judici ráonar y fer que al menys prevaleixi el criteri d'esser tot lo humans possible; desterrar les violencies y aquells estridents medis que no són pas els que segellen la cultura y el progrés de nostra terra.—Carles Costas Alvarez.

Mars 24-912.

Miting a favor de la llei

Fou un éxit extraordinari el miting que, organisat per l'Unió Ultramarina de Dependents del Comers, se celebrá diumenge en el local que la mateixa ocupa al carrer de Tallers.

L'espaiós saló d'actes de l'entitat estava plena a vessar y en mitg d'un gran entusiasme ocupá la presidencia la Junta de l'Unió Ultramarina y els representants de les societats adherides a l'acte. L'objecte de aquest fou explicat pel president de l'entitat organisadora, Joan Marqués, el qual digué que aquell no era altre que protestar de l'incompliment de la llei del Descans Dominical y discutir les bases presentades per l'Unió Gremial, demanant la modificació d'aquella, quals bases rebutjá la dependencia.

Després se llegiren nombrosíssimes lletres y telegrames d'adhessió al miting y unes vibrantes quartilles del soci senyor Franco.

Varen parlar a continuació els obrers Grau, pels barbers; Rovira y Boya, de l'Unió Ultramarina; Satidó, per la Dependencia Mercantil; Vives, director del periódic professional «La Defensa»; Salvador Feliu, director de «La Dependencia Mercantil»; Bargés, de l'Unió, y Rossend Cardona, de la Dependencia Mercantil.

El sentit de tots els discursos fou el de protestar de l'incompliment del descans dominical y de que l'Unió Gremial vulgui atribuirse la representació de Barcelona. Diversos dels oradors tingueren també paraules d'entusiasta elogi pera nostre bon amic el diputat a Corts per Barcelona, don Lluis de Zulueta, tan atacat per l'Unió Gremial per l'interpelació que feu al Govern sobre l'incompliment de la llei del descans y que obligá an aquell a fer complir la llei.

Va resumir els discursos el president, company Marqués, el qual concretá d'una manera clara y explícita els arguments oposats pels dependents contra les «famoses» bases de la Unió Gremial, fixant també la actitut de la dependencia en la següent forma:

Contra la base primera de l'Unió Gremial que proposa que tots els establiments ont se venguin articles que no siguin de menjar, beure y cremar puguin tancar a mitgdia dels diumenges fins a la mateixa hora del dilluns, oposa la Dependencia el seu voler de que's siguin tancats durant tot el diumenge.

La base segona de l'U. G. proposa que els establiments ont se venguin articles de menjar, beure y cremar tinguin obert tot el día y se dongui als dependents 24 hores de descans setmanals. Contra ella vol la Dependencia que tanquin els diumenges a mitgdía, es a dir, que's compleixi estrictament la llei actual.

Finalment, la tercera base proposa que puguin tenir obert els diumenges els establiments ont no hi hagi dependents o que aquests siguin de la familia de l'amo; contra això s'hi oposa també la Dependencia sortint en defensa de la llei y per equitat, car pot donarse'l cas d'haverhi en un mateix carrer una botiga ont no hi hagin dependents y davant d'ella una altra que, per tenirlos, tindrá que tancar, amb notori perjudici d'aquesta y en benefici del botiguer del davant.

Al final del miting fou acordat, per aclamació, cursar els telegrames que segueixen:

«Presidente Consejo ministros. — Madrid. En mitin celebrado por Unión Ultramarina y Dependientes del Comercio, acordó unánimemente protestar incumplimiento ley descanso dominical. — Presidente, Marqués; secretario, Vergés.»

⁂

«Luis Zulueta. — Congreso de diputados. — Madrid. — Entusiasta mitin celebrado Unión Ultramarina y Dependientes de Comercio, acordó felicitarle y alentarle continuar justa campaña en defensa ley descanso dominical. — Presidente, Marqués; secretario, Vergés.»

Va acabar l'acte donant el president un sonor visca al descans dominical, que fou contestat amb entusiasme per tots els presents.

Com se veu, contra les aspiracions dels senyors de l'U. G. se dressa, potenta y coessionada la classe obrera en defensa dels seus drets.

CRONICA DE FORA

Informació d'Espanya

Madrid1, 25 de 10 matí a 9 nit

La prempsa de Madrid

La «Gaceta»

La d'avui publica:

Resolent expedient instruit a instancia de la Paperera Espanyola en solicitut de que la fusta en rotllos pera fabricar pasta de paper tributi per una tarifa més reduida.

Se resol que s'assimilin els rotllos de fusta a la partida quarta de la tarifa de transport, exigint 50 céntims per tonelada, de rotllos de pí o pinabet desangrats a que's refereix la nota 62 de l'aranzel en les navegacions de segona y tercera classe.

Disposant que's convoqui el concurs de trasllat a escoles nacionals de primera ensenyansa corresponent al mes de janer darrer.

Resolent instancies de diversos mestres en solicitut de que se'ls hi reconegui dret pera continuar rebent els aumentes de sou que per l'anomenat desdoblament d'escoles se'ls hi hagin concedit y seguir en igualtat de condicions en el cas de que per trasllat passin a altra plassa.

Se resol que no tindran a l'esser traslladats per concurs altre dret que'ls que per sa situació en l'escalafó general del magisteri els hi correspongui, deixant de percebre'ls aumentes que com auxiliars desdoblats tinguessin reconeguts.

Disposant que la cátedra d'Historia de la Arquitectura y Dibuix de conjunt, vagant en l'Escola superior d'Arquitectura de Barcelona se proveixi per concurs entre artistes premiats en exposicions nacionals y universals amb medalla de primera classe.

Nomenant professor numerari de la cátedra de Resistencia de Materials hidráulics y máquines de l'Escola d'Arquitectura de Barcelona a don Jaume Puig y Font.

Disposant que la plassa de professor auxiliar de la classe de Perspectiva y Topografía de l'Escola d'Arquitectura de Barcelona's proveeixi per oposició.

Idem la idem de la classe de copia de detalls, flora y fauna vagant en dita Escola.

Idem idem idem la de Construcció Tecnología y Arquitectura legal.

"El País,,

«Sangre y purpurina», aquest es el títul de fons d'aquest periódic. Parla en ell del darrer combat de Melilla, planyentse de les baixes que sofriren nostres tropes.

Advoca perque acabin les flors de drap y retóriques patrioteres, y diu que lo més patriótic es proclamar a gust la veritat y que la veritat es que'l Rif es el cáncer de Espanya, que's feu al Quert sense cap fonament y que's va a les cegues en la campanya, sense plan y sense concert.

Afirqua que'l que negui això es un mal espanyol y el que amaga la veritat un traidor a sa patria.

Demana que s'obrin les Corts, per considerar que la tribuna del senyor Canalejas es el banc blau, no devent recullir la prempsa lo que'ns digui fins allí.

"La Correspondencia,,

Diu que als círcols militars sols se parla de les darreres operacions de Melilla.

Davant del silenci, afegeix, del Govern, que es bastant eloquent, se recordava que en la setmana de Carnestoltes se va tractar de fer aquesta mateixa operació, per més que a la plassa s'ignorava completament quins turons havíen d'ocuparse, y allavors se va assegurar que'l Govern havía fet indicacions pera que no's realisés tal acció.

El rei a Ceuta

El rei, quan fassi son anunciat viatge a Cádiz, se proposa també visitar la plassa de Ceuta.

L'acompanyará'l ministre de Foment.

Del conflicte del carbó

Una de les majors preocupacions del Govern, segons ha dit el senyor Canalejas, es la vaga minera d'Anglaterra.

Com a consequencia de la falta de carbó s'ha recorregut ja en alguns punts de Vizcaya als torns en el treball, es a dir que setmanalment quedaran sense treball una tercera part dels obrers actualment ocupats, o treballaran sols quatre díes y vagaran dos per torn tots els obrers.

A Barcelona se gestiona l'envíu de 10 o 12 mil tonelades de carbó asturiá pera les atencions més indispensables de l'industria.

A Madrid vindran demá diversos vagons de carbó de Puertollano, perque si no vé aviat combustible dintre de 48 hores faltará carbó pera les petites industries.

El senyor Canalejas ha rebut una carta d'un amic seu, d'Anglaterra, y en ella's reflexa una situació de desconsol grandíssim, car la miseria va ensenyorintse de camps y llars.

Els nens son atesos y amparats en les escoles, peró això no impedirá que la fam produeixi sos detructors efectes si l'actual estat de coses no sofreix una prompta y favorable modificació.

Avui es el día senyalat pera la nova entrevista del quefe del Govern anglés amb les comissions d'obrers y patrons. D'aquesta entrevista pot esperarse quelcom que vingui a millorar el curs dels aconteixements.

A Alemanya'l conflicte está solucionat y a Fransa també s'estima conjurat, perque sembla que'ls obrers ho remeten tot al primer de maig.

Aquí, a Madrid, aquesta tarde conferenciará'l senyor Canalejas amb una comissió de patrons asturians pera veure de solucionar lo de l'aument del 15 per 100 que soliciten en el jornal els obrers d'Oviedo.

—El ministre de Foment continúa ocupantse de la producció del carbó mineral procurant que aquest aumenti.

En pocs díes ha aumentat dita producció a mil tonelades diaries. Sort que de 12,000 tonelades que's produíen a Espanya per terme mitg, s'ha arribat a produir fins 13,000.

A la Presidencia

Avui han visitat al senyor Canalejas diverses comissions entre elles una de l'Ateneu de Valencia y altra de diputats provincials de Navarra, als quals acompanyává el senyor Feliu.

Tracta aquesta comissió d'obtenir que's mantingui la vigencia de la llei paccionada de 1841 en lo que's refereix al servei militar pera'ls minyons d'aquella provincia.

El senyor Canalejas els hi ha manifestat que l'assumpte está sotmés al Consell de Estat.

El professorat de les Universitats

El ministre d'Instrucció pública ha dirigit una circular telegráfica a tots els rectors d'Universitats encarregantlos que envíin per telégraf un estat dels professors numeraris que assisteixin asiduament a les classes y dels que no ho fan, fent constar les causes que motiven l'absencia d'aquests professors.

Se proposa amb això'l senyor Alba restablir la disciplina en el professorat havent determinat formar expedient a tots els que sense causa justificada faltin a sos devers.

La firma règia

Entre'ls decrets de Gracia y Justicia firmats avui pel monarca, figuren els dos seguents:

Promovent a fiscal de l'Audiencia de Girona a don Pelagi Aldelicelo Molino.

Promovent a magistrat de l'Audiencia de Tarragona a don Pere Gaspar Montanin.

L'Escola de Belles Arts

El ministre d'Instrucció pública, en vista de que les classes que's donaven en l'Escola de Belles Arts estan sospeses a consequencia de les males condicions del local, ha ordenat, previ informe dels técnics, que se restableixin dites classes a la planta baixa de la Biblioteca Nacional, pera lo que's farán les oportunes obres, que no costaran més de 1,000 pessetes.

El senyor Alba's proposa prorrogar l'actual curs, si fos necessari, pera impedir que s'irroguin perjudicis als alumnes.

De La Coruña

Coruña.—Ha arribat el vapor mercant espanyol «Leonora», procedent de Liverpool.

Ha invertit en la travessía set díes, quan ordinariament la fa en tres.

Això indica la violencia del temporal que ha corregut y que en alguns moments l'ha posat en perill de naufragar.

El «Leonora» ha estat moltes hores a mercés de les ones, perdent tres bots salvavides y sofrint algunes averíes, que está reparant aquí provisionalment.

Pera un nou ferrocarril

Jaca.—Ha arribat l'enginyer director de les obres del canal de Panamá, acompanyat d'alguns extrangers pertanyents a poderoses empreses industrials del Nort-América, amb l'objecte d'estudiar la construcció d'una línia ferria que partiría de Valencia pera morir a l'estació internacional del Canfranc.

Succés misteriós

A l'hospital provincial se presentá una senyora que digué dirse Josepa Caro Lázaro pera sometres a un tractament curatiu, peró abans d'esser reconeguda pels metges, va morir.

Acompanyava a la Josepa la seva criada, que digué que aquella's proposava entrar a la sala de pagament.

Avisat el Jutjat, la criada entregá al jutge un paquet que portava la seva senyora contenint resguards del Banc d'Espanya per valor de 9,000 pessetes, cinc títuls del Deute, un bitllet de 100 pessetes, dos de cinquanta y diverses monedes soltes.

Quan el jutge arribá a la «Casa de Canónigos» se li presentá'l marit de la Josepa, anomenat Manuel Fernández, y va dir que la seva esposa se deia Josepa Caro García.

Ignorava en Manuel que la seva dona tingués en son poder les quantitats y valors que duia y li ha extranyat que's fes dir Josepa Caro Lázaro.

Declará que tenía un lloc de viram en el mercat del Carme.

També va comparéixer el porter de la casa que habitava la Josepa, declarant que'l matrimoni vivía separat, allotjant una mateixa finca, peró diferents quartos.

El jutge va ordenar que's proveixi el «ab intestato», y que's precintin el quarto y la parada de viram.

Tant un com l'altre eren viudos quan se casaren, havent ignorat fins avui el marit que la seva muller tingués un fill de son primer matrimoni, com ha dit la criada.

Sense noves

De noticies internacional res tenía avui que comunicar el senyor Canalejas.

Ahir varen dinar a París amb M. Poincaré nostre embaixador senyor Pérez Caballero y la seva esposa.

En aquest banquet se va parlar un xic, però fou amb caràcter general.

El senyor Canalejas espera rebre noticies demà o passat demà y ha ofert comunicar les que siguin susceptibles de publicitat.

De Melilla tampoc hi ha noves noticies.

Melilla

Després del darrer combat. Nous detalls y episodis

Melilla.—En el cementiri de la Puríssima Concepció han sigut enterrats els quefes y oficials morts el divendres.

El coronel Manzano té una ferida de bala en el costat esquer, amb orifici de sortida, y el seu estat es satisfactori, dintre de la gravetat.

Els generals Aldave y Auzon, que han estat avui a l'Hospital, han conversat amb ell durant més d'una hora.

El ferit els ha fet una relació del combat.

Tots milloren notablement.

Sols inspira inquietut l'estat de dos soldats.

El coronel ajudant don Antoni Gordon refereix alguns interessants episodis del combat.

En el primer període de l'operació sols hi hagué lleugers tiroteigs, que'ns ocasionaren poquíssimes baixes.

A l'iniciarse'l replegament se vegé sortir dels accidents del terreny una allau de moros; segurament no baixaríen de 3,000.

L'escomesa fou tan brusca que va sorpendre a nostres tropes, peró ben prompte's varen refer.

Cregué'l coronel Manzano que'l principal nucli de l'harca's trobava amagat a la barrancada desde la nit anterior.

Els dispars de nostres canons y les cárregues de cavallería feren una gran mortaldat entre'ls moros.

Durant la nit se vegé que'ls enemics enceníen llums pera sepultar els cadavres, peró no tingueren temps d'acabar la fúnebre tasca y en varen deixar 30 sense enterrar.

Quan sigué mort el tinent coronel Avellaneda se trobava al seu costat el cabo de Chiclana, Francisco García, qui al veure que un moro desenvainava la gumía pera clavarla al pit del quefe, li va engegar un tret de mauser, matantlo.

El cabo va rebre tan forta impresió, que va perdre la paraula y a ingressat a l'hospital dels Docs, ont encara no se li ha pogut curar l'atac d'afessia.

S'entén amb els metges per escrit.

Fet un minuciós reconeixement de l'armament y material de la columna Navarro s'ha comprovat que's va perdre solament un fusell y absolutament cap armament.

Confidencies diuen que l'harca s'está concentrat cap al zoc de l'Arba de Zabuya y el mont Bucharin, peró que per ara no intentaran cap nova agressió, perque han sortit molt durament castigats en l'última.

També's diu que'l Mizzian ha donat ordes pera que s'encenguin fogueres pera demanar contingent de refors als moros de l'interior.

Han mort dos soldats més dels ferits en l'acció del divendres.

En el reconeixement practicat per la columna del general Navarro pels voltants del lloc de l'acció, s'han trobat 18 morts més y hi ha grans trossos de terra remoguda.

Avui ha sortit de Ras Medua una columna, composta de dos batallons y un esquadró, pera protegir un convoi a Ishafen.

El vapor «Sevilla» ha marxat cap a Yadumen amb 280 tonelades de queviures pera les posicions.

Lo que diu en Canalejas

El quefe del Govern referintse als comentaris que s'han fet sobre les últimes operacions de Melilla ha fet algunes aclaracions manifestant que la topada de la columna Navarro amb l'harca no tingué per causa l'ocupació de les posicions dels Tumiats y Sammar, sinó'ls passeigs militars que venen verificantse pera impedir les incursions dels moros.

En un d'aquests passeigs tingué lloc la topada y allavors se produí el sagnant combat del divendres.

Telegrama oficial

Melilla, 24, a les 22'40. — Capitá general a ministre de la Guerra:

S'han presentat diverses families a Sammar, perteneixents al poblat de Inhsafen, amb utensilis de les seves cases, que venen a viure novament en dit poblat, manifestant no haverho fet abans per temor de l'harca.

També s'ha presentat un moro demanant autorització pera venir a Sammar els habitants d'un poblat gran y de més importancia de Benibugafar.

L'arribada de totes aquestes families senyala l'importancia de l'operació última, per quant sembla probable que tornin a poblarse aviat tots aquests que estan actualment abandonats.

En el poblat de Aguemir volgueren robar el bestiar uns moros malfactors, peró perseguits pels veins y les forses de policía tingueren d'abandonar la presa, fugint.

Segons confidencies rebudes a Ras Medua y a Yadumen els moros han tingut el 22 nombroses baixes, fentles ascendir an alguns centenars.

A l'avensament s'ha matat avui, engegantse un tret de fusell, el soldat del regiment de Segorbe, Joan Ramos.

S'instrueix sumaria.

Aquest matí una columna composada de un regiment de Mallorca y un esquadró ha sortit de Ras Medua pera ocupar posicions entre Trevia y Tagaur, retornant al cap de moltes hores al campament.

En vapor ha sortit cap a Yazamen un convoi marítim, conduint 280 tonelades de cárrega, queviures y pinso.

No ocorre altra novetat.

Sobre'l darrer combat

La prempsa segueix comentant el darrer combat que ha tingut lloc en el Rif, convenint en la necessitat de que la direcció de la campanya sigui encertada, a fi d'evitar sacrificis de sang.

Els periódics de carácter militar diuen que abans de jutjar convé examinar bé totes les circumstancies que concorrin quan se comensa un combat y que no's deu jutjar el resultat d'una acció pel nombre de baixes que's registri.

El ministre de la Governació al parlar amb els periodistes de les censures que's dirigeixen per l'últim combat de Melilla, deia que lluny d'haver sigut un desastre resulta una victoria.

També ha dit que'l propósit del Govern es acabar aviat amb la situació creada pels rebels del Quert y que an aquest fí se dirigeixen totes les mides que's preparen ara.

Diverses

Melilla. — Han tornat a sos aduars, previa sotmissió a Espanya, dotze families indígenes que habitaven a Sammar y Zarrora. Acceptaren les condicions que'ls imposá el general García Aldave.

—La ferida del tinent coronel González Mora té orifici d'entrada a l'avant-bras esquer.

El tinent Ruiz Rivera está ferit en el bras dret.

El tinent Lobo té una contusió a l'espatlla dreta.

Madrid, 25, de 11 a 1 matinada

De futurs cuirassats

Una comissió de la Societat Espanyola de Construcció Naval ha visitat al ministre de Hisenda canviant impresions amb ell respecte al futur desenrotllo de l'Armada.

Se'ns assegura que'l projecte que's té comprén la construcció de nou cuirassats de 22,000 tonelades cada un.

En Moret de retorn

Amb l'exprés d'Andalusía arribá'l senyor Moret acompanyat de sa familia.

A l'estació fou rebut per gran nombre de senadors y diputats y amics particulars.

El senyor Moret está molt satisfet de sa expedició a Cádiz ont pensa tornarhi el mes d'octubre próxim.

El pròxim Consell

Demá's celebrará Consell de ministres en el ministeri de la Governació.

Se tractará dels pressupostos exposant tots els ministres en línies generals el projecté de pressupostos de sos respectius departaments.

En el Consell se tractará també de la questió marroquí y de l'assumpte dels carbons.

Pera'l banquet an en Melquíades Alvarez

Significats republicans han visitat avui al ministre d'Instrucció pública solicitant que se'ls concedís el Teatre Reial pera celebrar allí el banquent en honor de l'eloquent diputat republicá don Melquíades Alvarez.

Don Santiago Alba no ha accedit al desitg dels solicitants, fundantse en altes consideracions polítiques.

Després manifestaren els republicans que foren a visitar al ministre que havíen solicitat el Teatre Reial pera'l banquet tenint en compte que en Castelar en vigilies de la Revolució demaná al general Narváez el mateix teatre pera celebrar un acte semblant y que'l general Nárvaez el concedí.

El banquet promet veures molt concorregat.

De Gracia y Justicia

El ministre de Gracia y Justicia posará dintre pocs díes a la firma del rei un decret declarant obligatori en els expedients sobre concesió de títuls amb Grandesa d'Espanya que s'escolli a la comissió permanent de la Grandesa.

La comissió franco-espanyola

A darrera hora de la tarde s'ha reunit la comissió técnica franco-espanyola que entén en el régim administratiu que hagi de establirse al Marroc.

La comissió acabá de redactar de comú acord el reglament del Banc Marroquí.

Els comissionats francesos presentaren una fórmula en l'assumpte del monopoli del tabac. La fórmula s'examinará en la reunió que celebri el dimecres la comissió.

Quedaren els comissionats francesos en enviar demá la contestació a les observacions que formulá'l senyor Valdés sobre l'assumpte de les Duanes. També s'examinará'l dimecres dita contestació.

El marqués de Cortina amb els comissionats francesos visitará demá'l palau d'El Pardo y la presa de Santillana. Per aquesta causa la comissió no celebrará reunió demá.

Pera'ls soldats de Melilla

La marquesa de Squilache segueix rebent targetes postals pera'ls soldats de Melilla.

Ahir en rebé 2,000 que li enviaren els senyors Tellez, Sotomayor, Mélida y Gavey.

Lo que diu «La Epoca»

Deixa entreveure aquest periódic en son número d'aquesta nit que les impressions que dona diariament el senyor Canalejas an els periodistes en l'assumpte de les negociacions amb Fransa no coincideixen amb les que dona el ministre d'Estat.

El pintors gallecs

Coruña. — Els artistes gallecs se mostren molt satisfets per la iniciativa de celebrar a Madrid una Exposició de pintures regionals.

S'enviaran a la Exposició quadros dels millors pintors.

De Bilbao

Bilbao.—Entitats molt importants d'aquesta capital han telegrafiat al rei y al Govern en súplica de que atenguin les pretensions dels comissionats bilbaíns que estan a Madrid gestionant la construcció de quartels a Bilbao.

En el Mont de Pietat ha continuat la subasta de les joies portades del Perú.

Alguns joiers de Madrid han pagat els lots a 7,500 pessetes.

Propaganda antiduelista

Logroño.—Ha estat en aquesta capital don Josep López Peiró, representant del Comité Central Antiduelista, que doná una conferencia davant de nombrós auditori que l'aculli amb entusiasme.

El senyor Peiró fou rebut y despedit per representants de tots els partits polítics.

Altruisme

Valladolid.—L'alumne de la Facultat de Medecina, don Albert Aparicio, ha donat trossos de la seva pell pera injectarla a una velleta malalta a l'Hospital que a l'esser atropellada per un tren perdé grans trossos de pell.

La malalta millora rápidament.

Aquest bon ciutadá es molt elogiat.

L'homenatge an en Pérez Oliva

Salamanca.—En el teatre Bretón s'ha celebrat el banquet en honor del subsecretari d'Hisenda senyor Pérez Oliva.

Assistiren a l'acte uns 500 comensals y molts espectadors.

Al final del banquet pronunciaren discursos el president de la Cambra de Comers, el de la Diputació, l'arcalde y altres personalitats.

A l'aixecarse a parlar el senyor Pérez Oliva fou objecte d'una gran ovació.

Digué que estava identificat amb les aspiracions de Salamanca, feu un elogi de la política honrada y declará que confiava en que l'ajudaran els salamanquins.

Després el senyor Pérez Oliva marxá a Madrid acompanyat d'alguns amics.

La Festa del'Arbre a León

Leon.—L'Ajuntament celebrá la festa de l'Arbre, assistinthi uns 300 nois de les escoles, els quals foren obsequiats amb dolsos y fruites, després de la plantació dels arbres.

Presenciaren l'acte més de 14,000 persones y hi assistiren les autoritats.

Els nois cantaren l'himne de l'arbre.

Madrid, 26, de 1 a 3 matinada

El senyor Cobian

El governador del Banc d'Espanya senyor Cobian está casi restablert de sa malaltía.

Per ara permaneixerá a Madrid. Després anirá a Cercedilla.

Gestions del Círcol de l'Unió Mercantil

Una comissió del Círcol de la Unió Mercantil presidida pel senyor Zurano ha visitat al ministre d'Hisenda pera pregarli que s'interessi pel projecte de celebrar una Exposició Universal a Madrid.

El senyor Navarrorreverter s'ha mostrat decidit partidari de la Exposició.

Al mateix temps els comissionats han visitat al quefe del Govern y al ministre de Foment parlantlos d'aquell mateix assumpte. Demanaren ademés al senyor Villanueva la modificació de les tarifes de ferrocarrils.

Altra comissió del Círcol de la Unió Mercantil presidida pel senyor González Hoyos ha visitat a l'arcalde pera donarli compte de les reclamacions que's fan contra l'impost d'inquilinat pels que no estan conformes amb el computu provisional fet per l'Ajuntament respecte de les cases que ocupen els comerciants y els industrials.

El senyor Ruiz Giménez prometé resoldre l'assumpte.

Altra comissió del citat Círcol ha invitat a donya Emilia Pardo Bezán y als senyors Cambó y La Cierva pera que donguin conferencies en el local de la susdita entitat.

Se creu que'l senyor La Cierva acceptará l'invitació.

La lliga antiduelista

Saragossa. — Ha arribat el senyor López Peiró pera organisar en aquesta capital la Junta provincial de la Lliga contra el dol.

La presidencia del Comité se donará al marqués d'Arlanza.

Informació de l'extranger

De Portugal

Lisboa, 25.—S'han escapat de la fortalesa d'Alto del Duque alguns reialistes que extingien condemna.

—La manifestació celebrada en honor den Teófil Braga ha estat imponent. L'expresident provisional de la República portuguesa ha estat aclamat per la multitut.

Lisboa, 25. — S'ha inaugurat l'edifici de la Societat Galaica de Socorros mutus.

A l'acabar la festa s'acordá telegrafiar a la Academia Espanyola lo que segueix:

«Presidents totes societats espanyoles, interpretant sentiments espanyols preguem Academia nomeni pera vagant existent escriptora Pardo Bazán.»

Socialista alemany

París, 25. — Telegrafíen de Berlín que ha marxat el diputat socialista alemany Chiesmann pera assistir a la conferencia internacional de socialisme que ha de celebrarse en aquesta capital.

Aquest diputat parlará exposant els punts de vista del partit socialista alemany.

Atentat contra un princep

Constantinobla, 25.—El princep Kopasis-Effendi, regent de la illa de Samos, ha sigut mort d'un tret de revólver per un individu grec.

L'atentat se cometé en el moment en que anava a entrar el príncep en son palau; l'agressor, de nacionalitat grega, feu contra ell cinc dispars y fou detingut en l'acte. Succeirá al príncep assassinat el grec Beglery, que fou secretari del governador de Trebizonda.

M. Regnault a Fez

Fez, 25.—Ha arribat l'embaixador francés, M. Regnault.

Estaven formades, tributantli honors, les tropes franceses y xerifianes.

El Mokri li doná la benvinguda en nom del Soldá.

Política xina

Shanghai, 25.—Ha arribat a Nankin el president del Consell de ministres, essent rebut amb gran pompa pels elements oficials y populars.

Respecte la situació general del país se ha mostrat molt optimista y ha dit que'l Govern Republicá podrá demostrar molt aviat que la Xina es una nació forta y perfectament organitzada. En quant a la situació financiera ha dit que es realment crítica, peró que está completament convensut de que's podran vénoer tota classe de dificultats, pera lo qual compte'l Govern amb l'ajud aeficás de l'Assamblea.

La vaga d'automobilistes

Londres, 25.—Ha acabat la vaga que sosteníen els conductors d'automóbils, que passaven de mil. No obstant, el president del Sindicat ha dit que aquesta solució es únicament provisional y que s'han d'arreglar encara alguns extrems de la questió.

D'un sinistre

Londres, 25.—Segons despatxos de Washington que publica «The Times», ahir varen ser enterrades al cementiri nacional de Arlington les despulles dels marins que varen morir dins del cuirassat «Maine».

Mr. Taft va pronunciar un discurs a la memoria de les víctimes.

A l'acte hi va assistir una gran gentada, malgrat ploure molt.

El blatdemoro a l'Argentina

Buenos Aires, 25.—Segons una estatística oficial la superficie plantada de blatdemoro es de 3.042,200 hectáries, calculantse la cullita en 7,515,000 tonelades.

Lladrocini

París, 25.—Una colla de malfactors han matat al «chauffeur» y han ferit a un viatger y han fugit amb l'automóbil.

Chantilly, 25.—Uns automobilistes que veníen amb direcció de París, han agredit a trets de revólver a dos cobradors, matant a l'un y ferint a l'altre, y han fugit.

Se creu que son els malfactors que aquest matí han robat un automóbil a Montgeron.

Més tard s'han rebut els seguents detalls d'aquest drama:

A dos quarts d'onze del matí han arribat a Chantilly sis malfactors en automóbil.

Quatre d'ells, armats de revólvers, han penetrat a la Sucursal de la Societat general, han matat a un caixer y un empleat y han ferit greument a un altre empleat y s'han apoderat de 40,000 francs, mentres que un altre malfactor, armat de carrabina, vigilava a la porta, y el sisé guardava l'automóbil.

Comés el robo han pujat tots sis a l'automóbil y han desaparescut, no sense engegar alguns trets sobre algunes persones que han intentat perseguirlos.

Els lladres han desaparescut, amb direcció a París, deixant abandonat l'automóbil a Asnieres.

El conflicte del carbó

La situació

Londres, 25.—En els Círcols més ben informats se deia que ja podía assegurarse de la manera més absoluta, que la situació general ha millorat moltíssim, afegintse que se segueix gestionant una solució satisfactoria pera tots els elements que han tingut part en el conflicte.

Comuniquen de Southampton que s'ha suprimit el repart de carbó de cok que's feia als pobres y que també se restringeix la provisió de gas destinat a forsa motriu. Finalment comuniquen que s'ha reanusat de nou el servei marítim.

Els minaires belgas

Bruseles, 25.—El Congrés nacional de minaires ha rebutjat el referendum sobre la vaga.

Continuaren les negociacions encaminades a obtenir l'aument de 15 per 100 en els jornals.

Els patrons ofereixen la meitat d'aquest aument, prometent lo restant pera'l primer d'abril.

Aixarop de Fosfat de Cals gelatinós
CASADESUS
del Dr. CUIXART
— — TÓNIC RECONSTITUIENT — —
De gran valor a l'època de la crescuda dels nens, 2'50 pts. en farmacies y Arc del Teatre, 21, Barna

FILLS DE F. MAS SARDA
Rambla del Centre, 20. - Barcelona
Negociem els cupons Interior y Amortisable 4 per 100 y Obligacions Foment d'Obres, Carbons de Berga, Cotxes y Automòbils, Municipals y Ferrocarrils, venciment primer abril y paguem el cupó 17 de les Accions Foment de Obres y Construccions.

ESPECTACLES

GRAN TEATRE DEL LICEU—Temporada de primavera de 1912. Gran companyia de Opera Italiana de primisimo cartello. Inauguració, el día 7 d'abril.—Segueix obert l'abonament a diari per 20 funcions, a primer torn; per 12 funcions, a segòn torn; per 8 funcions. y a tardes en dies festius, per 4 funcions. En la Administració d'aquest teatre, San Pau, 1, bis, de 10 a 12 de 4 a 7 tarde, y de 9 a 11 nit.

Les funcions del primer torn se verificaràn precisament els dimars, dijous y diumenges de cada setmanana.

Les del segòn torn se verificaràn aixi mateix els dimecres y dissabtes.

Teatre Circo Barcelonès

GRAN CINEMATOGRAF

Avui, dimars, sessions completes de quatre set tarde y de nou a dotze nit, 20 pelícoles, 20, de rigurosa estrena, figurant, entre elles, les de més éxit:

DEPLORABLE SORPRESA
LA GIOCONDA (600 metres, Pathé color)
AMOR DE SIRENA
CORRIDA REGIA POR BOMBITA Y GALLO

y estrena de la pelicola de 1,200 metres, segona part de «Zigomar», que tant brillant èxit alcansà, titulada:

ZIGOMAR
CONTRA NIK-CARTER

PREUS ECONÓMICS

Palcs sense entrada, 1 pesseta: butaca de preferencia, o'50; entrada a platea, o'25; primer pis, o'15; segon pis, o'10.

TEATRE CATALA ROMEA

Companyia còmic-dramàtica de l'eminent primer actor

RICARD CALVO

primera actriu

RAFELA ABADIA

Avui, dimars, nit, a un quart de dèu: Darrera representació de la grandiosa tragi-comedia den Rostand,

Cyrano de Bergerac

Demà, nit: darrera d'«Hamlet».—Dijous 28, tarde: «La luna de la sierra». Nit: Benefici den **Ricard Calvo.** — Primer, «El fin del mundo»; segon, el drama en cinc actes y en vers, de Núñez de Arce, «El haz de leña»; tercer, lectura del poema «Un idilio», per R. Calvo. — Nota: Els senyors que tinguin reservades localitats pera aquesta funció, poden passar a recullirles a la Comptaduría del Teatre aont estaran a la seva disposició, fins al dimars a la nit.—Diumenge, 31: Despedida de la companyia. Tarde: «El haz de leña». Nit: «La vida es sueño» y lectura d'«Un idilio», per R. Calvo.—Se despatxa a comptaduría.

Teatre Tívoli

Avui, dimars, 26 de mars. Tarde, a un quart de sis, vermonth extra.—Butaca 70 cènts,; entrada general, 22. «Soldaditos de plomo».—Nit, a un quart de deu. Butaca 2 ptes, Entrada general, 52 centims.—Primer:

Anita la risueña

Segón: Exit veritablement asombrós de la sarsuela en un acte,

El príncipe Casto

Demà, dimecres, grandiós vermouth.—Nit, «Soldaditos de plomo» y «El príncipe Casto». Aquesta setmana estrena de «S. A. R.» (Su Alteza Real),

FRONTÓ COMTAL

Demà, tarde, a les quatre:—Rojos: Salazar, Casaliz.— Blaus: Asracabe, Otegui.— Entrada, 1'25 pessetes.

TEATRE NOVETATS

GRAN COMPANYIA DRAMÁTICA

VILLAGOMEZ

Avui, dimars, funció 11 d'abonament a diari; a un quart de dèu: El juguet còmic, **UNA HORA FATAL**

Segon, darreres representacions de la magnífica comedia en tres actes, de l'Ilustre Benavente,

La escuela de las princesas

Exit immens de tota la companyia

Colossal presentació, mai vista a Barcelona

Aviat, estrena de la comedia en tres actes, «El enemigo de las mujeres». En la present setmana, «En Flandes se ha puesto el sol». — Dijous: Gran matiné.

Teatre de Catalunya

(ELDORADO)

Sindicat d'Autors Dramàtics Catalans

Avui, dimars, funció popular, a meitat de preu, en compliment del compromís del Sindicat d'Autors amb l'excelentíssim Ajuntament, representantse les dues obres noves

EL TRESOR y LA GERMANETA

A les nou.—Demà, dimecres, funció de moda: «L'estiuet de Sant Martí» y «La germaneta». — Dissabte proxim: Estrena del quadro poematic en un acte, den Santiago Rusiñol,

La Verge del mar

estrenantse una decoració dels reputats escenògrafs Moragas y Alarma. — Se despatxa a comptaduría.

Teatre Apolo

Avui, dimars, a les nou. Preus económics. Programa monstre. Ultima representació del drama històric en 4 actes,

Secretos del Santo Oficio o La Inquisición por dentro

y la famosa trajedia en 4 actes,

LA TOSCA

Demà, dimecres, no hi haurà funció pera donar lloc a l'ensaig general del grandiós drama:

EL REY LEAR

que s'estrenarà el dijous.

LA RABASSADA

Atraccions Americanes

Scenic Railway, Water Chute, Bowling Aloys Cake-Walk, Casa encantada, Palau de cristall, Palau de la rialla, Passeigs, etc.

Entrada, O'25ptes.

sense dret a escullir atracció.

Cinematógrafs

SALA MERCE - Cine y Grutes

Gran cinematógraf

Pelícoles sensacionals. El millor programa de Barcelona es el de la «Sala Mercè».

Gran éxit de les cintes «Las luchas de la vida», «Sobra dinero», «Travesuras de Bebè», «La fiera de Zigoto», «Bromas de Pepito», «Sobre las olas», «Paseos en automóvil», «Barcos escuela alemanes», «Concursos de skys», «Efectos de la dinamita», «Las modas en París» y altres.—Grandiós èxit de les pelícoles

LA JURA DE LA BANDERA EN MADRID Y EN BARCELONA

GRUTES MERAVELLOSES

Grans novetats. Noves atraccions, Espectacles originals y sorprenents. «El palau de la rialla».

GRAN SALÓ DORÉ

Avui, dimars, hermós programa de pelícoles y

4 colossals atraccions 4

Margueritte de Denain hermosa gimnasta aeria.—***The Washington Stars*** amb sos balls americans, y parodia del garrotin. Ovacions al fenómen vocal,

La Manola Gaditana

nomenada 'l rossinyol humà, acompanyada de son cantant ***Americo Americi***

Exit sens igual dels colossos artistes

Los Florence Meckerini

aument d'orquestra, riquissims trajos, presentació deslumbrant. Próxims debuts y gran sorpressa.

Ideal Cine

Corts, 605 y 607, entre Passeig de Gracia y Rambla de Catalunya.

Hermoses estrenes: «Zigoto y el narcótico», «Una conferencia telefónica misteriosa» (400 metres), «La casa de los leones», «Nuestro primer amor», «La tía helada», «La pequeña Miriam». Ultim día de la pelícola de veritable éxit, (700 mets.)

Expedición del capitán Scott al Polo Sud

Nota: Demà, dimecres, per la nit, estrena de la preciosa cinta de 700 metres,

AMOR Y PASION

Altra: Demà de sis a vuit de la tarde, Quarta y última funció d'abonament a benefici de la SECCIÓ D'EXTENSIÓ UNIVERSITARIA de la ARSOCIACIÓ CATALANA D'ESTUDIANTS.

Concerts

MUSIC-HALL - LA BUENA SOMBRA - 3, GINJOL, 3

Tarde y nit espléndit concert

LOS MINGORANCES, — YANE D'AY.

Gran éxit

CASILDA GOMEZ

Recent arribada de sa brillant tournèe per les principals poblacions d'América. (Inimitable en sos tangos argentinos).

Avui, estrena de la

REVUE

ALCÁZAR ESPAÑOL. — 7, Unió, 7

Totes les tardes, a les tres: Gran troupe de Varietés.

Totes les nits, a les deu **La 2ème Revue de l'Alcazar** (Grandiós éxit)

Gran Edén Concert

Asalto, 12 Telefon, 2461

Tots els dies; tarde, a dos quarts de quatre, nit, a dos quarts de deu: Grans espectacles en els que prenen part 32 artistes.

Entrada lliure. Butaques gratis. Foyer reservat.

DIVERSIONS PARTICULARS

MUNDIAL PALACE. — Concerts Santos tots els dies. Coberts desde pessetes 3'50 Els divendres, bouillabaise. Dissabtes, menú corrent y vegetarià.

Societat Catalana d'Edicions

Quota minima semestral, CINC PESSETES
Tres llibres cada semestre

Volums del segon semestre de 1911

- I. LES IDEES POLÍTIQUES D'EN VALENTÍ ALMIRALL, per *Alexandre Plana*, amb la traducció catalana dels treballs de l'Almirall *Espanya tal com es, Contestació a Núñez de Arce, y L'immoralitat a Espanya.*
- II. PROSES BARBARES, per *Prudenci Bertrana.*
- III. LA VIDA Y LA MORT DEN JORDI FRAGINALS, novela den *J. Pous y Pagès.*

Volums del primer semestre de 1912

- I. ESTUDIS DE LITERATURA CATALANA, per *Manuel de Montoliu,*
- II. HISTORIA CONTEMPORANIA DELS MOVIMENTS NACIONALISTES, per *A. Rovira y Virgili*, amb un pròleg den *Pere Corominas.*
- III. L'ORIGEN DEL CONEIXEMENT, pel *Dr. Ramón Turró.*

Seguiran obres de *Joaquim Ruyra, Josep Carner, Lluis de Nicolau, Ramon Rucabado, Pompeu Fabra, Gabriel Alomar, Josep Maria Tallada, Romà Jori,* etc. Els volums estaran elegantment impresos y constaran de **200** a **400** planes.

A les oficines d'EL POBLE CATALA se faciliten fulles de suscripció

Botlletí comercial

25 de mars de 1912

Moviment de Borsa

Per esser mitja festa, avui el negoci ha sigut reduidíssim; no obstant, els valors carrilaires s'han mantingut ferms.

A París tanca l'Exterior espanyol a 95'27; els Nords a 454; els Alacantsa 443; els Andalusos a 301, y els Plates a 440.

Plassa de Barcelona

CAFES Y SUCRES

Informació de la casa EMILI GAISSERT Y C.ª, *carrer Princesa, 61.*

HAVRE, 23 *de mars*

Café (good average)	Obre	Tanca
Mars	86'75	87'00
Maig	84'75	85'25
Juliol	84'00	84'25
Setembre	84'00	84'25

Ferm.

NOVA-YORK, 23 *de mars*

Cafè (Tipu núm. 7)	Obre	Tanca
Mars	.....	13'50
Maig	.....	13'55
Juliol	.....	13'68
Setembre	.....	13'83

Sostingut.

PARÍS, 23 *de mars*

Sucre (núm. 3)	Obre	Tanca
Mars	48'62	.....
Juliol-Agost	49'62	.....
4 Octubre	37'00	.....

Ferm.

HAMBURG, 23 *de mars*

Sucre (Base 88 per 100)	Obre	Tanca
Mars	14'97	.....
Maig	15'15	.....
Agost	15'37	.....
Octubre-Desembre	11'45	.....

Sostingut.

LONDRES, 23 *de mars*

Sucre (Base 88 per 100)	Obre	Tanca
Agost	15/0 1/4	.....
Octubre-Desembre	11/3 1/4	.....

LLANA

HAVRE, 23 *de mars*

Buenos Aires	Obre	Tanca
Maig	189'50	.....
Setembre	169'00	.....

Ferm.

PEBRE

HAVRE, 23 *de mars*

Tellicherry	Obre	Tanca
Mars	63'25	.....
Maig	63'75	.....
Juliol	64'50	.....
Setembre	65'25	.....
Desembre	66'00	.....

Calma.

BLAT

París

4 de mars .... 29'30

OLIS D'OLIVA

Informació de la casa J. REGÀS.

Dia 23 de mars

Els 100 kilos, fòra consums

Andalús, nou	de 91'50 a 103'00	pessetes
Tortosa	de 120'00 a 135'00	—
Borges	de 125'00 a 139'00	—
Baix Aragó	de 130'00 a 145'00	—

Estació del Bogatell: Existencia .... 10 vagons
— — Arribades .... 13 —

OLIS REFINATS

En caixes de 5 bidons de 4 litres

Regàs, extraverge	7'50	pessetes cada u
— superfi	6'00	— —
La Trompeta	5'50	— —

DROGUES

Informació de la casa VIUDA Y FILLS DE G. BOADA Y TRAVESSA, *plassa Antic Born, 14.*

Dia 23 mars

Preus per 100 kilograms franc envàs y estació o moll de Barcelona, salvo variació

	Pessetes
Nitrat de sosa 95 per 100 riquesa y 15/16 per 100 ázoe	31'00
Sulfat ferro cristallisat	6'50
— — pols	7'00
— — cristallisat per 10 tonelades	6'00
— — pols — 10 —	6'50
— amònic 20/21 ázoe	43'00
Clorur potassa 80/85 equivalent a 50/52 per 100 potassa pura	29'00
Sulfat potassa 90/92 equivalent a 48/50 per 100 potassa pura	30'00
Superfosfat cals mineral 13/15 per 100 àcid fosfòric soluble	7'33
Superfosfa cals mineral 16/18 per 100 àcid fosfòric soluble	[illegible]
Superfosfat cals mineral 18/20 per 100 àcid fosfòric soluble	[illegible]
Superfosfa tcal òssos 11/15 per 100	[illegible]

COTONS

LIVERPOOL, 16 *de mars*

Informació de la casa A. GABARRÓ GARCÍA.

	Obre	Tanca
Disponible	....	6'11
Mars-Abril	....	5'87
Maig-Juny	....	5'81
Octubre-Novembre	....	5'73

Vendes de la setmana .... 47,000 bales.
— — anterior.... 44,000 —

Preus corrents de cotons en rama, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors Reials de Comers de Barcelona, en pessetes els 100 kilograms.

Procedencia —	Middling fair	Fully good midd.	Good Middling
N.-Orl.-Texas	172 a 174	166 a 168	163 a 165
Altres ports	... a ...	165 a 167	162 a 164
	Fully mid	Middling	Lowmid
N.-Orl.-Texas	160 a 162	156 a 158	152 a 154
Altres ports	... a ...	155 a 157	151 a 153

BESTIAR

Dia 18 mars

Moltons cartagenesos	Ptes. 2'23
Corders —	— 2'20
Ovelles —	— 1'91
Moltons extremenys	— 2'03
Corders —	— 2'05
Ovelles —	— 1'9[illegible]

Existencies regular. Preus tendencia baixar.

Tocinos del país	Ptes 2'11
— Extremenys	— 2'03
— Valencia	— 2'03

Existencies escasses. Preus ferms.

Imprempta y estereotipia, Fortuny, 2 tel.

HERPES (interns y externs)

Escròfules, Tuberculosis, Reuma, Gota, Mal de pedra, etc., se curen radicalment amb el Aixarop antihumoral

Purificante R. Saez

Amb el seu ús desapareixen ràpidament els ***picors, taques, grans, escames*** y demés manifestacions de la pell, les ***granulacions, plaques*** y ***ulceracions*** de la boca y les obertures naturals, y els ***dolors*** de les articulacions y els òssos.

OBESITAT (excés de greix)

Se combat y se curen les malalties propries dels obessos amb l'Aixarop Fundent de la grassa sense donar lloc a males conseqüencies

Obesífugo R. Saez

Amb el seu ús, els obesos, sense privarse de menjar y beure lo necessari, enflaqueixen, y sense subjectarse a exercicis fadigosos disminueixen la grassa y s'aprimen, desapareixent les molesties y curantse les malalties que sofreixen.

Els remeis especials del metge R. SAEZ DOMÈNECH són de composició vegetal y del tot tolerables. — Contant 37 anys d'èxit y milers de curacions.

MALALTIES URINARIES

Irritacions, prostatitis, cistitis, estrenyiments etcètera, se curen, siguin recents o antigues, amb les pildores vegetals

Flujicida R. Saez

Amb el seu ús paren a les poques preses la coissor y la freqüencia d'orinar, desapareixen les secrecions anormals y les mucositats de la orina, que s'expeleix fàcilment y sense sediments, y els malalts amb la salut recobren el tò y vigor perduts.

De venda a les farmacies: Hospital, 2; Princesa, 1; Rambla de les Flors, 4; Pelai, 9; Escudellers, 75. Dipositaris, Dr. Andreu y J. Mullerat. Consultes gratuites amb el metge **R. Saez Doménech,** plassa Bonsuccés, 2, pral.

LA PELL LA SANG

La medecina depurativa racional és un medicament qual importancia ningú ignora. No vull pas parlar, naturalment, dels fantastics medicaments que surten cada dia y que s'anuncien per propaganda més o menys falaguera: Aquests són més perillosos que utils.

Vull parlar d'una medecina sèria, científica, tenint per resultat, no solament purgar la sang dels Humors (materies agres) dels Virus, que l'han invadida: sino també reconstituirla per dirho aixi, clarificarla, tornarli sa composició normal y posarla a cobert de tota corrupció ulterior.

En les malalties de la pell, per exemple, que's manifesten per

BOTONS, HUMORS, ECZEMES, FLORONCOS, BRIANS, SARPULLIDOS, ROJORS, PICORS, APOSTEMES, MALALTIES DE LA PELL DEL CAP, SUPURACIONS DEL NAS Y DE LES ORELLES

ont la sang infectada condueix a les diverses regións del organisme els virus morbosos que la envenenen, ont la pell y les mucoses se cobreixen de *botons, rojors, úlceras,* el DEPURATIU RICHELET produeix un resultat casi repentí.

Ataca directament la causa y accessoriament els efectes de la malaltia. Baix sa acció el germen se destrueix y, per consegüent, no hi ha que temer pas més les manifestacions que provingan de sa existencia.

Ademés, el subjecte que pateix Dermatosis (malalties de la pell) està previngut, per dirho aixi, per les manifestacions exteriors de que's troba amenassat de pertorbacions internes, lligades pel seu mateix origen a les que's produeixen en la superficie de la pell. Això és com una advertencia característica que és precis tenir present.

No es superflu dir que tal advertencia no és atesa en la majoria del casos, mentres que seria tant fàcil y momentani, per l'empleu del

TRACTAMENT RACIONAL DEPURATIU

desferse d'un cop, d'una incomoditat exterior desagradable y d'un mal interior molt temible. Una vegada acabat el tractament, la sang viciada no solament està purificada, sinó que està regenerada.

Ademés de la certesa de la curació, el DEPURATIU RICHELET encara ofereix ventatges precioses. Aquestes consisteixen ab la simplicitat del tractament que no exigeix ni descans, ni paralisació del treball.

Totes les persones que necessitin refrescar, purificar, clarificar la sang y despullarla dels humors que conté, han de fer ús d'aquest depuratiu, y aixi evitaran els gastos de medicaments y tractaments sense resultat que anuncien per tot arreu.

Tots els assaigs han tingut bon èxit, y no s'ha produit jamai una recaiguda després de la curació.

El preu del tractament és proporcionat a totes les condicions de la fortuna.

Hi ha també un tractament pera les criatures de 3 fins a 16 anys.

El senyor RICHELET acaba d'instalar dipòsits del sèu tractament a totes les farmacies y drogueries d'Espanya.

Un follet, en llengua castellana, tractant de les malalties de la pell, ha d'èsser remès *gratuïtament* pels dipositaris a tothom que'l demani.

Pera obtenir també gratuïtament aquest follet, basta dirigirse al senyor

L. RICHELET

13, RUE GAMBETTA, A SEDAN, (FRANSA)

BARCELONA. — *Srs. Vicens Ferrer y C.ª*, Comers, 60, farmacia y drogueria y la seva sucursal.—*Srs. fills de J. Vidal y Ribas*, Moncada, 21, farmacia y drogueria y les seves sucursals.—*Dr. Andreu*, Rambla de Catalunya, 66, farmacia. — *Srs. Uriach y C.ª*, Moncada, 20, drogueria.—*Srs. Riudor y Parés*, Porta de l'Angel, 14, drogueria.—*D. Josep Segalà Estalella*, Rambla de les Flors, 4, farmacia, (Centre de específics. — *D. Antoni Serra*, farmaceutic.

A PLASSOS

Mobles, Silleries, Làmpares, etc.

— Carrer de Sant Pau, 54 —

SE COMPRA mobles, pianos, caixes de capdals y objectes. Passatge Pont de la Parra, 6 (Reforma).

DINER en 1.ª hipoteca y sobre valors, desde'l 3 per 100 anyal, en lletres, proprietaris, industrials y comerciants, desde'l 1½ per 100 al mes.

DINER en 2.ª hipoteca, usdefruits y parts indivises, y sobre generos, pianos, carruatges y tota garantia que convingui. Rambla de Santa Mònica, 4, entressol.

CASA PARTICULAR

Espaioses habitacions amb balcó al carrer pera senyors y senyores, prop de l'Universitat. Ronda de Sant Antoni, núm. 84, pis segon, primera.

✝

ESQUELES MORTUORIES

SE N'ADMETEN AN AQUESTA IMPREMPTA, FINS A LES TRES DE LA MATINADA

HERNIATS D'AMBDÓS SEXES

Vostre mal, sense operació cruenta, pot avui curarse radicalment?

El membret diu: «REAL ACADEMIA DE MEDICINA Y CIRUGÍA»

«En la sesión celebrada en el día de hoy por esta Real Academia de Medicina se ha dado »cuenta de la comunicación de V. y presentada la vitrina que contiene los aparatos para al »taxis *(reducción)* y curación de las hernias, que ha tenido á bien dirigir á esta Corporación; »y tengo la satisfacción de participarle que dichos aparatos constituyen lo más perfeccionado »y útil hasta el día conocido para la curación de las hernias (1), lo cual demuestra en su autor »un concienzudo estudio de las condiciones individuales del paciente, tanto anatómicas como »mecánicas y de resistencia para poder graduar convenientemente cada aparato. Lo que me »complazco en comunicar á V. para su satisfacción y efectos consiguientes. — Dios guarde á »V. muchos años. — Murcia, 16 febrero 1912. — El presidente, Francisco Medina. — S. D. PEDRO RAMON, ortopédico-especialista, BARCELONA: Despacho, CARMEN, 38, PISO 1.º»

(1) Enténguiho bé el llegidor y no ho olvidi: *Lo més perfeccionat y útil fins el dia, conegut pera la curació de les hernies.* Consultes y opuscles, en aquest Despaig: referencies, tots els metges de significació.

Torns y eines de precisió

pera mecànica y rellotgeria

Torns pera aficionats

REPRESENTANT
dels torns y útils de precisió
Wolf, Jhan & C.ª
y de les acreditades mes suisses marca *Matthey*
Francisco Layret
P. MADOZ, NÚM. 1, PRINCIPAL

FORA PÈL MOIXÍ

Els POLVOS COSMÈTICS DE FRANC treuen en pocs minuts el pèl de qualsevol part del còs, mata ses arrels y nó torna a sortir. No irrita'l cutis. Aquest depilatori es utilíssim a les senyores que tinguin pèl moixí (vello) a la cara y brassos, pera que aixi puguin destruirlo. UN POT, 2'50 ptes. — S'envia certificat per correus si per endavant se reben 3'50 ptes. en LLIURANSA de Giro Mutu o segells de correus.

Farmacia Borrell

COMTE DE L'ASSALT (CARRER NOU), NÚMERO 52. — BARCELONA

Perllongació de l'existencia

RETRASSAR LA VELLESA Y LA MORT: VISTA-RICA

Demani vostè el notable llibret «HABLA EL MAESTRO», y gosarà de bona salut, sense metges ni medicaments y el malalt se veu aviat lliure de la malaltia, indisposició o dolencia. D'aquest notable estudi eminentment práctic queda un reduit nombre d'exemplars que s'entregaran gratis als primers solicitants.— *Providencia*, 61, «LA SALUD», Barcelona.

PERA curar o aliviar la TOS

particularment en els casos de catarros y constipats, recents y crònics, ocasionats o empitjorats pel fred y l'humitat; preneu la renomenada PASTA PECTORAL del doctor Andreu, quals efectes espectorants, demulcents y calmants, són sempre segurs y ràpids.

ELS ASMÁTICS trobaran també un remei segur pera calmar immediatament els atacs de **AUFEC** per violents que siguin, amb els CIGARRETS BALSÁMICS, y a benefici dels PAPERS ASSOATS, reposaran tota la nit amb sols cremarne un dintre l'habitació.

Aquests medicaments de fòrmules publicades els trobaran en totes les farmacies de tots els paísos.

Herpes (Brians)

LA POMADA y ESSENCIA ANTIHERPÉTIQUES de BOTTA, preparades per Borrell, curen d'una manera prodigiosa els brians y demés malalties de la pell, per inveterades que siguin. Són tan grans les virtuts d'aquests remeis, que s'han curat amb ells persones que tenien molt arraigats els brians y que cada estiu tenen de pendre banys d'aigües sulfuroses, sense lograr curarse.

Unic dipòsit: Farmacia Borrell, COMTE DE L'ASSALT, NÚMERO 52 cantonada al carrer de Sant Ramón.

Refredat, Pulmonies, Costipat Pulmonar Aufec, Bronquitis, Tisi, Tos, etc., etc.

Els petos ***YODO BALSAMICS,*** del Dr. Estarriol són el millor medicuratiu d'aquestes malalties, com ho recomanen les principals notabilitats mèdiques. Demaneu prospectes, que's donen gratis. Se ven a casa en Josep Clausolles, Ferran VII, 8 y Rambla del Mitg, 27; Fornells, Homet y Companyia, Pelai, núm. 48, Sucursal de V. Ferrer y C.ª (Ortopedia), Princesa, 1; Farmacia Kneipp, Call, 20 y 22 y al Dipòsit general: **J. Uriach y C.ª - Moncada, 20. - Barcelona.**